Nr. 141 (7023) ■ WARSZAWA, PIĄTEK 14 MAJA 1937 r. R . XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.
Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117
Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK LUBELSKI" Lublin, ul. Bychawska 24. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24

Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Sytuacja na froncie

Ofensywa wojsk rządowych na Toledo

Walka o każdą piędź ziemi na froncie baskijskim

Według korespondenta agencji Havasa działania wojenne na południe od Toledo ożywiły się. Baterie rządowe ustawione na nowych pozycjach starają się odciąć dopływ transportów do miasta. Samoloty rządowe bombardowały pozycje powstańcze na cmentarzu w Toledo oraz San Roque.

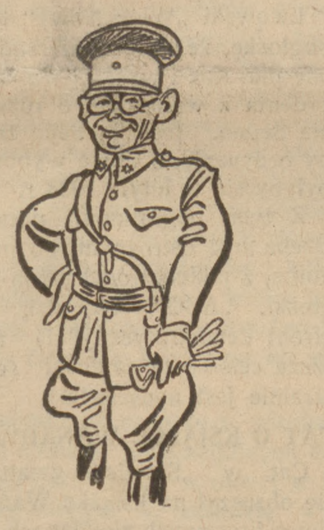
Na froncie Guipozcoa wojska rządowe kontratakowały, zajmując okopy przeciwnika, któ ry wycofał się ze znacznymi stratami.

SYTUACJA NA FRONCIE BASKIJSKIM.

Rozgłośnia w Bilbao nadała następujący komunikat: Wojska powstańcze zaatakowały znacznymi siłami pozycje rządowe na odcinku Solube. Atak został odparty z wielkimi stratami dla nieprzyjaciela. Taktyka gen. Mola, polegająca na nieustannym wywieraniu gwałtownego nacisku na linie rządowe, okazała się zawodną. Lotnictwo powstańcze bombardowało wczoraj szereg miejscowości w okolicy Bilbao, zwłaszcza Portugalet. Trzy eskadry rządowe dokonały nalotu na pozycje przeciwnika, powodując poważne straty.

WALKI O GÓRĘ VISCARGUI.

Agencja Havasa donosi: Codzienne bombardowanie przez lotnictwo powstańcze spowodowało nowe straty i liczne ofiary. Wczoraj lotnicy powstańczy obniżyli swój lot prawie do poziomu ziemi, ostrzeliwując z karabinów maszynowych ludność Amorebiete. Wojska powstańcze kierują najzaciętsze ataki na górę Viscargui, mimo strat, jakie w ostatnich dniach tam ponieśli. Wczoraj przechodziła góra kilkakrotnie z rąk do rąk przeciwników, przy czym dochodziło do starć na broń białą. Lotnicy rządowi stwierdzili obecność silnych koncentracyj nieprzyjacielskich w okolicy Sollube i Durango, co wskazuje na to, że panujący tam od dwóch dni spokój jest zjawiskiem przejściowym.

GEN. MOLA.

BOMBARDOWANIE BILBAO.

Agencja Havasa donosi: Wczoraj przelatywało w ciągu godziny nad Bilbao 6 samolotów powstańczych, które zrzuciły około tuzina bomb na różne dzielnice miasta. Kilkanaście osób, przeważnie z pośród ludności cywilnej, zostało zabitych.

Po koronacji króla Jerzego VI

W środę do późnej nocy, a właściwie prawie do świtu, na ulicach Londynu panowało wielkie ożywienie, w szczególności na Oxford Stroet i Trafalguar Square. Tłum powoli rozchodził się do domów. O godz. 6-ej rano ulice już zupełnie opustoszały. O uroczystościach, które się zakończyły, świadczą jedynie dekoracje domów i różne karnawałowe ozdoby z papieru, leżące na ulicy.

ZASTOSOWANIE TELEWIZJI.

Brytyjska rozgłośnia oznajmiła wczoraj, iż dzięki telewizji, pochód koronacyjny mógł być widziany w okolicach Londynu, a nawet w Brighton, Ipswich i Rochester.

REKORDY AGENCYJ TELEGRAFICZNYCH i FOTOGRAFICZNYCH

Dzienniki i agencje rywalizowały ze sobą pomysłowością, by w jak najkrótszym czasie podać do wiadomości swych abonentów sprawozdania i opisy z uroczystości koronacyjnych. W wyścigu tym brał udział również film i radio. Około 4 tys. dziennikarzy angielskich i cudzoziemskich zmobilizowano z powodu uroczystości koronacyjnych. Największą trudność przedstawiały olbrzymie tłumy, zgromadzone wzdłuż ulic, którymi podążał orszak królewski. Poruszanie się w tych miejscach było zupełnie niemożliwe, to też niektóre agencje informacyjne i dzienniki powynajmowały za cenę kilkuset funtów mieszkania, których okna wychodzą na ulicę, co pozwalało z całą dokładnością obserwować pochód koronacyjny. Apartamenty te zaopatrzone zostały w specjalne przewody telefoniczne. Nawet w opactwie westminsterskim zbudowano kabiny telefoniczne, niektóre z nich były bezpośrednio połączone z zagranicą. Przedsiębiorstwa fotograficzne i kinematograficzne chwytały się niebywałych dotychczas środków, by jak najprędzej przesłać filmy i fotografie do laboratorium. W pobliżu rzeki operatorzy kinematograficzny i fotografi dostarczali dokonane zdjęcia swych firmom za pomocą łodzi motorowych, które już od wczesnych godzin zatrzymały się przy moście, prowadzącym do parlamentu.

W samej świątyni znajdowało się 6-ciu operatorów kinematograficznych, których aparaty ukryte były w kabinach, z których wyglądają jedynie objektywy. Wzdłuż drogi wybudowano specjalne estrady dla zdjęć filmowych i dźwiękowych. Specjalnie zaangażowani lotnicy dostarczali filmy i zdjęcia do najodleglejszych zakątków Anglii. Amerykańskie przedsiębiorstwa wydały odpowiednie zarządzenia, pozwalające na przewóz wodnopłatowcami filmów z Tamizy do Soupthampton, gdzie oczekiwał parowiec „Normandie", który jeszcze w środę wyjechał do Ameryki.

Hitlerowska sieć szpiegowska w Europie

„Daily Herald" przynosi kilka szczegółów o olbrzymiej sieci szpiegowskiej, jaką roztoczył hitleryzm w Europie.

W oparciu o „trzeci" oddział (informacyjny) generalnego sztabu i organizacje partii hitlerowskiej, zbudowano nakładem wielkich sum służbę wywiadowczą o niebywałych dotąd rozmiarach.

Sieć szpiegowska obejmuje przede wszystkim kraje sąsiednie. Centrale poszczególnych krajów znajdują się w różnych miastach niemieckich. A WIĘC SZPIEGOSTWO W POLSCE MA SWE KIEROWNICTWO W SZCZECINIE I WROCŁAWIU; dla Czechosłowacji i Austrii centrale są w Dreźnie i Monachium; dla Francji i Belgji — Frankfurt n. M. i Kolonia; dla Rosji — Królewiec.

Nad Anglią „czuwa" sam Berlin, który specjalnie interesuje się zbrojeniami angielskimi.

Naród będzie panem Irlandii

Nowa Konstytucja niepodległej Irlandii

Prowadzona w parlamencie irlandzkim dyskusja w drugim czytaniu nad projektem ustawy o nowej konstytucji Wolnego Państwa Irlandzkiego trwała nawet w dniu koronacji. Jakby naumyślnie toczyła się w tym dniu debata nad projektem, który wyłącza całkowicie króla z wpływu na sprawy irlandzkie. Prezydent Rządu wolnego państwa de Valera, otwierając dyskusję, oświadczył, iż nie ma mowy o uczynieniu z prezydenta dyktatora, lecz „naród będzie panem".

DE VALERA.

Wielki strajk wybuchł

w przemyśle stalowym Ameryki

Pierwszy, wielki strajk, od roku 1919 w przemyśle stalowym Ameryki wybuchł w czwartek w chwili, gdy o godz. 23 nocna załoga fabryki „Jones Sandlanghlin", zatrudniającej 27 tys. robotników nie stanęła do pracy. Nakaz strajku wyszedł od Filipa Murray, przewodniczącego organizacyjnego komitetu robotników przemysłu stalowego. Zabiegi departamentu pracy, mające na celu zażegnanie strajku spełzły na niczym.

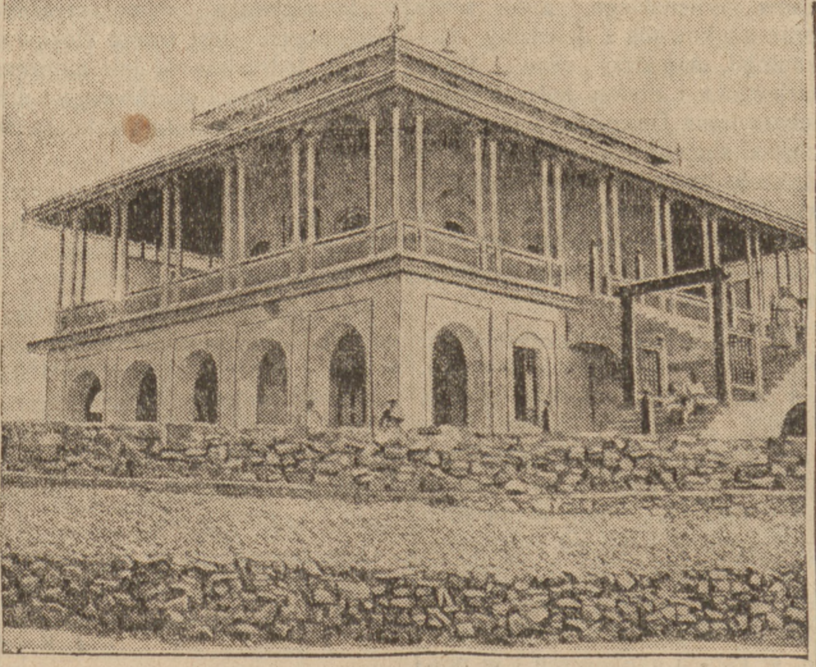
Polityka zagraniczna Węgier

Serdeczna przyjaźń z faszyzmem i hitleryzmem

Podczas debaty budżetowej w Budapeszcie premier Daranyi wygłosił dłuższe przemówienie, w którym m. in. powiedział: Celem polityki zagranicznej Węgier jest zawsze służenie interesom pokoju. Polityka ta przede wszystkim polega na trwaniu we wszystkich okolicznościach u boku przyjaciół Węgier. System protokułów rzymskich, będący owocem układu przyjaźni włosko - węgierskiego, zawartego przed 10 laty, a rozwiniętego w r. 1936, kiedy trzy zaprzyjaźnione państwa utworzyły jedną grupę, jest pewną gwarancją utrzymania pokoju i pokojowej ewolucji w Europie środkowej. Węgry są związane z sygnatariuszami protokułów rzymskich: Włochami i Austrią, jak najściślejszą stałą współpracą. Współpraca ta przejawia się w wizytach szefów państw, co jeszcze bardziej może pogłębić te stosunki. Z Niemcami Węgry utrzymują stosunki strdecznej przyjaźni, co ujawniło się już w praktyce. Polityka zagraniczna Węgier nie wyłącza jednakże zbliżenia z innymi krajami.

Te główne wytyczne polityki węgierskiej dowodzą zdaniem premiera, iż jest ona konstruktywna i pokojowa.

Abisynia pod butem włoskim

SIEDZIBA RZĄDU WŁOSKIEGO W ADDIS ABEBIE.

Według doniesień z Addis-Abeby oczekują tam, że marszałek Graziani już wkrótce wyjedzie na dalszą kurację do Włoch, jednak stan jego zdrowia nieprędko pozwoli mu na wznowienie zajęć służbowych. W Addis-Abebie mówią również o możliwości zupełnej reorganizacji dotychczasowego systemu administracyjnego w Abisynii w sensie utworzenia rządów ministerialnych z samodzielnym budżetem państwowym.

Bomba na pomnik króla Angli

W czwartek rano o godz. 8.15 został w Dublinie zniszczony przez bombę konny pomnik Jerzego 2-go.

Sesja parlamentu francuskiego

We francuskich kołach parlamentarnych zapowiadają, iż bezpośrednio po wznowieniu sesji parlametu, t. j. po dn. 20 maja, rozpocznie się przygotowanie do dyskusji nad budżetem na rok 1938.

Jak informuje „Echo de Paris", Rząd przygotowuje szereg projektów finansowych i gospodarczych, któreby przyniosły ulgę skarbowi państwa wobecnej syuacji. Wyraziłoby się to w pierwszym rzędzie w projektowanej podwyżce taryf kolejowych, a zwłaszcza w 10-procentowej podwyżce taryf towarowych. Poza tym, jak wiadomo, Rząd zwrócił się do parlamentu o udzielenie mu pełnomocnictw w sprawie celnej. Bliższe szczegóły zamiarów Rządu w dziedzinie zagadnień celnych nie są jeszcze znane. Jak twierdzi „Echo de Paris", przewidywane są dalsze zniesienia kontyngentów w stosunku do szeregu towarów przy równoczesnym podwyższeniu na nie stawek celnych.

Jeżeli chodzi o sprawy społeczne, to przewidywane są pewne modyfikacje ustawy o 40-godzinnym tygodniu pracy. W tej sprawie minister spraw wewnętrznych Dormoy przeprowadza już ankietę wśród prefektów poszczególnych departamentów, po zamknięciu której zestawiony będzie ogólny raport. Raport ten będzie przedyskutowany na radzie ministrów, po czym, po zasięgnięciu opinii organizacyj zawodowych, zostaną ustalone ostateczne wnioski.

W Palestynie

Arabowie również protestują

Nowoogłoszony kontyngent dla imigracji robotników żydowskich do Palestyny, który Żydzi uznali za niewystarczający, wywołał również rozczarowanie wśród Arabów. Naczelny komitet Arabski w Jerozolimie opublikował protest, w którym stwierdza, że Arabowie, którzy oczekiwali całkowitego zawieszenia imigracji żydowskiej aż do czasu ogłoszenia przez komisję królewską jej raportu, z rozpaczą apelują do całego świata, jako świadka zarządzeń sprzecznych z elementarnym pojęciem sprawiedliwości. W chwili, gdy Wielka Brytania oddaje się radości, świat arabski pogrążony jest w żałobie — podkreśla depesza naczelnego komitetu arabskiego — przesłana do premiera Baldwina.

Protest ten przesłany został również do wiadomości wszystkich władców arabskich.

Ze świata kultury

STULECIE UNIWERSYTETU W ATENACH.

Uniwersytet ateński obchodził niedawno stuletnią rocznicę swego istnienia. Wydaje się dziwnym, że najstarsza kolebka współczesnej kultury, jaką jest Grecja, posiada tak młodą stosunkowo uczelnię; nie należy jednakże zapominać, że ziemia grecka przez długie lata była w niewoli i dopiero powstanie przeciw ciemiężcom tureckim w 1821 r. rozpoczęło erę oswobodzenia Grecji z pod obcego panowania. W trzy lata później, bitwa pod Missolonghi, w której zginął Byron, zwróciła oczy całego świata na kwestię grecką, która została definitywnie załatwiona w roku 1830, na konferencji londyńskiej: Grecja po długich wiekach odzyskała wolność. Jedną z pierwszych czynności wskrzeszonego państwa greckiego było otwarcie uniwersytetu w Atenach. Projekt gmachu uniwersyteckiego w stylu neogreckim, z daleka tylko przypominającym architekturę starożytnego Panteonu, powierzono architektowi Hamsen, który był z pochodzenia Duńczykiem, a nie Niemców, jak to się utarło w opinii publicznej. Hamsen zaprojektował wspaniały, obszerny gmach w samym centrum Aten, otoczony harmonizującymi z uniwersytetem gmachami Biblioteki Publicznej i Akademii Nauk. Gmach tego Uniwersytetu został wykończony i oddany do użytku publicznego w roku 1837. Setny jubileusz ateńskiej uczelni obchodzony był bardzo uroczyście, w obecności delegacyj naukowych i kulturalnych z całego świata, które po zakończeniu oficjalnych obchodów, udały się do Delf—tej legendarnej kolebki greckiego ducha.

KIEDY KATEDRY BYŁY BIAŁE...

Le Carbusier wystąpił ostatnio z książką: „Quand les cathédrales etaient blanches". Autor marzy o nowej epoce, epoce białych katedr. Obecną epokę nazywa on nową epoką Średniowiecza... jedynie katedry nie są jeszcze zbudowane. Jako materiał budulcowy przyszłych gmachów, Carbusier przewiduje: słońce, przestrzeń i drzewa... W Ameryce starał się poznać całe piękno i wszystkie potworności tamtejszej architektury, wspaniałe budowle, szkoły, muzea, drogi, dworce, wsie i przedmieścia, Mauhattan i Harlem, Chicago i Washington i ów cały dramat przestrzeni, nawału cementu, cegły, żelbetonu i szkła. W wyniku, słynny architekt francuski gardzi tym bezdusznym olbrzymem. Wartko i żywo płyną zdania jedno za drugim w książce „Quand les cathédrales etaient blanches", zaś bogate w wyobraźnię obrazki z wymarzonej przyszłości przesuwają się przed oczyma czytelnika jak na jawie, wyczarowane żywą prawie dotykalną potęgą słowa Le Carbusier — tego znakomitego architekta Francji współczesnej.

REKORDOWE CENY KSIĄŻEK.

W Paryżu odbyła się licytacja bogatych zbiorów bibliotecznych zmarłego prezesa Sądu, Merciera.

Zlicytowano książek na ogólną sumę 1.620.206 franków. Niezwykłym powodzeniem cieszyły się pierwsze wydania dzieł z epoki romantyzmu. Wydany w r. 1831 słynny romans Stendala osiągnął sumę 70.000 franków. Flaubert'a „Madame Bovary" uzyskała 30.000 franków. Poważne sumy uzyskali również spadkobiercy Merciera na wydawnictwach Baudelaire'a, Anatola France'a oraz George Sand.

Do skutku nie doszła licytacja bezcennych rękopisów wybitnych pisarzy francuskich. Obecny na licytacji reprezentant ministerium oświaty nie dopuścił do sprzedaży manuskryptów w ręce wysłanników londyńskich i lipskich antykwariuszy.

WŁOSKA EKSPEDYCJA WYSOKOGÓRSKA W KORDYLIERY.

Do Genui przybyło 4-ch członków włoskiej ekspedycji wysokogórskiej. Ekspedycja ta dokonała w Kordylierach Patagońskich (Południowa Ameryka) szeregu wypraw, docierając po raz pierwszy do kilku niezbadanych punktów.

Przegląd prasy

LEGENDY.

„Kur. Poranny" puszcza w obieg przeróżne domysły na temat niedzielnej Rady Naczelnej PPS. Dowodzi, że jest pono pewnym przesunięciem (od kongresu radomskiego) na prawo (!) w kierunku parlamentaryzmu i legalizmu. I dlaczego nic nie ma o żydach? — pyta — w tym coś musi być! I dlaczego występuje, w związku z atakiem na OZON, przeciw „monopartyjności", skoro OZON odżegnuje się od „monopartii"?

Wszystko to są bajki — o tych rzekomych „przesunięciach" itp. Odpowiemy tylko na problem OZON-u. Istotnie, OZONowcy nie stanęli na gruncie monopartii (przypominamy np. wileńskie wyjaśnienia). Ale pewne *tendencje* jeszcze *istnieją:* wystarczy wymienić dwuznaczny żargon „Zaczynu" i t. p.

PIĘKNY NUMER.

Bratni „Robotnik Polski", wydawany w Nowym Jorku przez naszych towarzyszy, zredagował b. pięknie swój numer majowy, który dopiero teraz otrzymaliśmy. Mnóstwo ilustracyj i fotografij. Cały szereg artykułów, nadesłanych z kraju tt.ow. Niedziałkowskiego, Piotrowskiego, Próchnika, Sokołowskiego, Walczaka, Ciołkosza, Z. Bociana, Cyrankiewicza, Czapińskiego i innych.

Gratulujemy naszym drogim towarzyszom amerykańskim. Pozdrowienia!

O MONOGRAFIĘ TOW. F. PERLA.

W „Wiad. Literackich" pisze o kwestii żydowskiej p. K. Prószyński. Między innymi pisze: **„Żałować przychodzi, że w Polsce nie zdobyto się jeszcze na monografię pięknego życia takiego człowieka, jakim był Feliks Perl".**

Piękne i słuszne słowa. Przypominamy jednak, że istnieje **niewielka** praca o Perlu pióra t. Kieleckiego. Nie załatwia to jednak sprawy.

BZDURY. KLERYKALI O Z. N. P.

Chadecki „Dziennik Bydgoski" polemizuje z „Robotnikiem" na temat klerykalnej ofensywy przeciw związkowi nauczycielskiemu. „Rozumiemy, powiada, że socjalistom, **którzy religię uważają za opium(!),** stanowisko nasze się nie podoba" itd. Są to naturalnie bzdury, bo programowym stanowiskiem PPS. jest, jak powszechnie wiadomo, **neutralność** w sprawach religii („religia jest rzeczą prywatną"). Ale naturalnie łatwiej jest bronić klerykalnego obskurantyzmu, podając go za „religię"...

POGŁOSKI O NOWYCH WYBORACH.

Lwowski „Wiek Nowy" lansuje pogłoskę, że na jesieni rząd obejmie płk. Koc i wystąpi wobec Prezydenta z wnioskiem o rozwiązanie Sejmu. Jesienią Sejm zmieniłby ordynację, a nowe wybory odbyłyby się **w lutym 1938 r.**

Z tymi pogłoskami naturalnie trzeba być ostrożnym, bo niewiadomo, z jakich źródeł płyną te pogłoski. „ABC." twierdzi, że to „front demokratyczny"(!) rozpuszcza celowo te pogłoski (co naturalnie jest nonsensem).

CAT O KSIĄŻCE WAŃKOWICZA

Cat w „Słowie" gwałtownie się obruszył na książkę Wańkowicza o kresowych ziemianach. Skandal! — pisze organ kresowych ziemian — kresowych obszarników przedstawiono jako **„groteskowych cymbałów".** Przecież, powiada, lewica wykorzysta te opisy dla walki z ziemiaństwem!

„Niedźwiedzia przysługa ziemianom!" — śmieje się „Dziennik Poranny" — Cat zwrócił uwagę na te reportaże. Teraz wszyscy publicyści antyziemiańscy będą czerpać argumenty z książki Wańkowicza. Zwłaszcza, że Wańkowicz znany jest ze swego objektywizmu.

STANOWISKO RUMUNII.

„Kur. Powszechny" poświęca ciekawą korespondencję podróży min. Becka do Rumunii. Polityka prohitlerowska nie cieszy się obecnie w Rumunii sympatiami — mimo usilnych zabiegów faszystów. Rumunia bowiem obserwuje porażki bloku faszystowskiego — w Hiszpanii, w Belgii (Degrelle), widzi zbliżenie francusko - angielskie, widzi gwałtowne zbrojenia Anglii etc. Z tego powodu ani polityka „antyligowa" ani polityka rozluźniania M. Ententy nie ma widoków powodzenia!

BLUM.

Powszechną uwagę zwróciła wielka mowa tow. Bluma w Izbie francuskiej. Stenogram znajdujemy w numerze „Populaire" z 8-go b. m. Na czele numeru końcowy ustęp z tej mowy — o demokracji: „Historia lat obecnych — to historia **wielkiej próby dla demokracji.** Francuska demokracja umie pokazać światu, że potrafi połączyć pragnienie postępu społecznego z duchem porządku". W „Populaire" we wstępnych artykułach podnoszą wysoko wartość tej mowy tt. Fevrier i Bracke. Ogromna część prasy francuskiej przyznaje niezwykłą zręczność tej mowy. Izba, jak wiadomo, wyraziła zaufanie rządowi **większą** większością, niż zazwyczaj. W ten sposób rząd Bluma wzmocnił się.

W swej mowie tow. Blum wykazywał konieczność **„pauzy"** w gorączkowej akcji reformatorskiej rządu, bo kraj musi gospodarczo wżyć się w dokonane już reformy, jak np. 40 godz. tydzień pracy. Pozatem rozpoczyna się niebawem wystawa, która ma duże znaczenie polityczne i gospodarcze, a wymaga spokoju wewnętrznego. Niektórzy działacze ruchu robotniczego wysuwają kwestję wyasygnowania 10 mil. franków na wielkie roboty publiczne oraz ubezpieczenie na starość. Na roboty kraj już dał 8 mil. fr.; co się zaś tyczy ubezpieczenia na starość, jest to postulat całkowicie słuszny, ale ze względów finansowych będzie mógł być zrealizowany na razie tylko częściowo. Blum w końcowych ustępach swej wielkiej mowy apelował do robotników i przedsiębiorców: do poczucia odpowiedzialności przed Francją.

Ta mowa uspokoiła radykałów (burżuazyjnych), zaniepokojonych ofensywą robotniczą. Jednakowoż przed głosowaniem Campinqui wezwał Bluma, aby swym wielkim autorytetem poskromił wybuchy...

Teraz na porządku dziennym Francji staje — **wystawa.** Przede wszystkim wystawa!

K. Cz.

Z sali sądowej

Powieść H. Krahelskiej— „Polski stajk" na ławie oskarżonych

W Sądzie grodzkim, oddz. 13 w Warszawie, znalazła się na wokandzie pierwsza w Polsce sprawa o napisanie powieści, sprawa b. inspektorki pracy, p. Haliny Krahelskiej, oskarżonej z art. 170 i 127 k. k., t. j. o rozsiewanie wiadomości, mogących wywołać zakłócenie spokoju publ. oraz o zniewagę władz państwowych. Czynów tych p. Krahelska miała się dopuścić... w swej powieści p. t. **„Polski strajk",** która ukazała się niedawno na półkach księgarskich. Książka ta została skonfiskowana. Drugi jej nakład wyszedł z dużą ilością białych kartek.

Mała salka sądu grodzkiego wypełniła się szczelnie publicznością. Zwłaszcza przybyło wielu dawnych działaczy niepodległościowych i b. legionistów. Także i literaci, zainteresowani tym procesem bez precedensów, wytoczonym przez prokuraturę autorowi powieści — licznie zajęli ławy.

Przed rozpoczęciem przewodu sądowego, prokurator postawił wniosek o prowadzenie rozprawy przy drzwiach zamkniętych, ponieważ omawiane być mają te ustępy z książki, które uległy konfiskacie. Dłuższa polemika wywiązała się na ten temat pomiędzy prok. Marcinkowskim a obrońcą oskarżonej, adw. Jaroszem, który między innymi wyraził się, że posiada zbyt wiele ufności w spoistość Państwa polskiego, by uwierzyć, że może ona być podważona przez książkę p. Krahelskiej. W odpowiedzi swej prokurator stwierdził, że on również nie przypisuje inkryminowanej książce tych „zasług" (?!), by mogła spoistości Państwa polskiego zagrażać.

Sąd przychylił się do wniosku prokuratora i zarządził opróżnienie sali na te momenty, kiedy będą omawiane skonfiskowane ustępy książki.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, p. Krahelska wyjaśnia, że książkę tę napisała dla ujawnienia stosunków, panujących na terenie fabryk w Polsce, że formę powieści nadała jej, by łatwiej dotarła do świadomości ogółu i została zauważona, bowiem szereg publikacyj na ten sam temat był czytany jedynie przez specjalistów. Szeroko również uzasadnia twierdzenie, iż powieść jej aczkolwiek jest powieścią reportażową i materiały do niej zaczerpnięte są z życia, z osobistej obserwacji, do jakiej okazja nadarzała jej się codzień przez 10 lat pracy w charakterze inspektorki pracy i później, jako delegatki do Międzynarodowego Biura Pracy, rzeczoznawczyni w sprawie pracy kobiet w przemyśle — to przecie nie jest konkretnym reportażem o pewnym określonym zespole wydarzeń, lecz stanowi **syntezę literacką** wielu faktów.

Bezpośrednim impulsem do napisania książki były znane wypadki krakowskie i lwowskie, lecz książka jest również oparta na szeregu innych strajków.

Ciekawa polemika wywiązuje się, kiedy sędzia zadaje pytanie, czy oskarżona miała zamiar gloryfikować specjalnie „strajk polski", jako zjawisko społeczne i zachęcać do jego rozpowszechnienia. P. Krahelska stwierdza, iż strajk, nawet okupacyjny, jest w Polsce legalny i uważa strajk okupacyjny za najwyższą formę poświęcenia się robotników dla swej sprawy.

Obrońca, mec. Jarosz, wnosi o powołanie biegłych literatów: p. Zofię Nałkowską i Jana Nepomucena Millera, dla stwierdzenia stosunku pisarza, tworzącego swe dzieło do rzeczywistości. Wniosek ten jednak zostaje przez Sąd odrzucony. Drugi wniosek obrońcy — to prośba o pozwolenie na cytowanie ustępów z dzieł literackich, takich, jak: „Mój pamiętnik literacki" Weysenhoffa, „Przedwiośnie" Żeromskiego, „Ziemia Elżbiety" Gojawiczyńskiej, „Czarne skrzydła" Kadena Bandrowskiego oraz książki Uptona Sinclaira i Hauptmana, gdzie znajdują się ustępy analogiczne do tych ustępów książki p. Krahelskiej, które są przedmiotem aktu oskarżenia.

Sąd godzi się z prośbą obrońcy, zastrzegając sobie krótkość tych cytat.

Na tym wyczerpała się część rozprawy, którą Sąd uważał za dostępną dla publiczności i prasy. Przed swym przemówieniem prokurator zażądał opróżnienia sali i rozprawa potoczyła się dalej przy drzwiach zamkniętych.

Proces młodzieży wileńskiej przed sądem apelacyjnym

W Sądzie Apelacyjnym rozpoczął się wczoraj proces tak zw. „lewicy akademickiej" z Wilna, który, jak wiadomo, w swoim czasie wzbudził niebywałą sensację na terenie Wilna, i odbił się głośnym echem w prasie całej Polski.

Na ławie oskarżonych zasiedli: dr. Kazimierz Petrusewicz, starszy asystent wydz. przyrodniczego Uniw. Wileńskiego, autor wielu prac naukowych z dziedziny biozoologii, magistrzy praw: Maria Dziewicka i Stefan Jędrychowski, lekarz Irena Dziewicka i Jerzy Stachelski student medycyny, asystent Zakładu badania nowotworów. Oskarżony Mikołaj Urbanowicz, student wydziału matematyczno-przyrodniczego, na rozprawę nie przybył.

Jak podawaliśmy wczoraj, oskarżeni zostali przez sądy obu instancyj uniewinnieni. Ogółem sprawa ciągnie się od 2 i pół lat, przyczym niektórzy z oskarżonych, jak obie siostry Dziewickie, tudzież Jerzy Stachelski byli około roku zawieszeni w prawach studentów.

Akt oskarżenia mówi o działalności oskarżonych w latach 1933—1934 na terenie życia akademickiego, w kołach naukowych i w prasie, podkreśla się, że oskarżeni brali udział w czasie wyborów do Bratniej Pomocy w tak zw. Bloku Wyborczym Niezależnej Młodzieży Akademickiej. Blok ten, jak zaznaczył w wyjaśnieniach osk. J. Stachelski nie był żadną organizacją polityczną a jedynie zawiązywany był doraźnie każdorazowo przed wyborami.

Akt oskarżenia zarzuca osk. Irenie Dziewickiej i Jerzemu Stachelskiemu akcję odczytowo - kulturalną w „Społecznym Klubie Medyków", przyczem prokurator kolejno dopytywał się osk. Dziewickiej co do znaczenia każdego niemal zwrotu jej referatu. W ten sam sposób prokurator badał i Jędrykowskiego odnośnie do jego referatów i artykułów w legalnych wydawnictwach demokratyczno-lewicowych. Jest rzeczą ciekawą, iż osk. Jędrychowski jest autorem skryptu z prawa skarbowego i wygłaszał niejednokrotnie referaty w radio.

Akt oskarżenia poruszył również dyskusje w wileńskim Z. N. M. S., którego członkiem była Maria Dziewicka.

Jest rzeczą ciekawą i godną zanotowania, że aczkolwiek akt oskarżenia mówi o okresie lat 1933 — 34, tło polityczne sięga jeszcze r. 1931 — 32, w którym to czasie dzisiejsi oskarżeni byli jeszcze członkami organizacji prawicowych i „sanacyjnych".

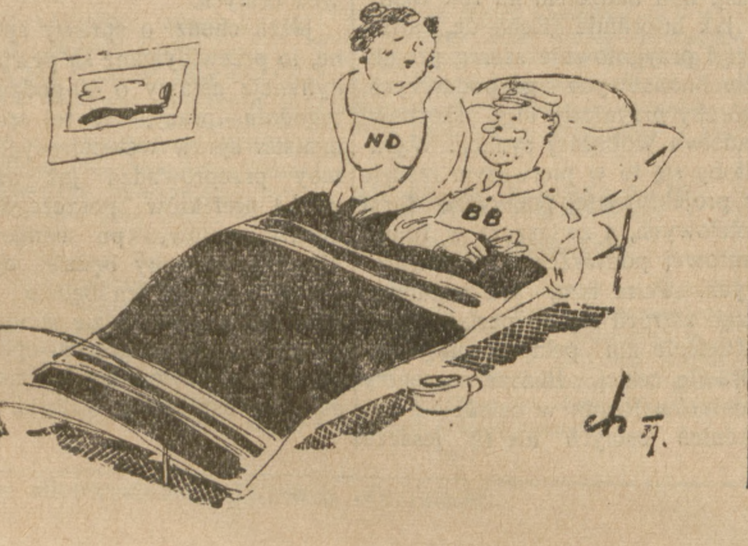
Oskarżonych prócz adwokatów wileńskich bronią adw. adw. Berenson i Szumański.

I. K.

Szarańcza zagraża Egiptowi

Dolny Egipt jest poważnie zagrożony przez najście szarańczy, która w roku bieżącym złożyła jajka w pustyni transjordańskiej (okolice Ammanu i Maan). W razie wiatrów północno-wschodnich, chmary szarańczy spadną niechybnie nad Nilem. Ministerium rolnictwa zmobilizowało już teraz wszystkie oddziały chemiczne, zaś na granicę sinajską wysłano liczne patrole alarmowe.

Marzenia „Słowa" wileńskiego

Pokwitowania

Do dyspozycji Komisji Centralnej Zw. Zaw. w myśl wezwania z dn. 14.VIII 36 r.

Zebrane w dniu 1 maja od grona osób w Węgrowie zł. 7.

Na ręce p. Stefanii Sempołowskiej

Jadwiga Cichińska-Lewicka zł. 2.

Nowe ostrzeżenie

Niedobór żyta na Pomorzu

Niedawno kraj zaalarmowany został brakiem chleba w Łodzi, spowodowanym niedostatecznym zaopatrzeniem miasta w mąkę.

Obecnie znów donosi PAT:

„W ostatnich dniach zmniejszyła się poważnie podaż zbóż chlebowych na Pomorzu, zwłaszcza żyta, wywołując zaniepokojenie w przemyśle młynarskim oraz u wytwórców pieczywa. Ponieważ sytuacja ta mogłaby sparaliżować prowadzoną akcję zwalczania nieuzasadnionej zwyżki cen artykułów pierwszej potrzeby, oraz narazić na szwank aprowizację ludności, czynniki miarodajne poczyniły energiczne starania w celu zapewnienia dowozu na Pomorze większych partyj żyta i pszenicy z tańszych okolic Polski. Jak donoszą z Pomorza, część odnośnych transportów została już dowieziona, powodując odprężenie na pomorskim rynku zbożowym.

***

Tyle — depesza PAT. Dodajmy, że jakkolwiek objawy te wystąpiły lokalnie (Łódź, Pomorze), jednak są one ostrzeżeniem, które polityka zbożowa musi wziąć pod uwagę. Polska nie jest krajem wielkich nadwyżek wywozowych zboża.

Wiadomo, że Rząd postanowił zmienić zasady państwowych zakupów zbożowych oraz stworzyć stałe rezerwy zbożowe. Szczegółów — brak. W każdym bądź razie raz jeszcze okazuje się, że dotychczasowa polityka zbożowa była krótkowzroczna.

O wspólność ideologii

P. inż. Jędrzej Moraczewski zamieścił w „Głosie Powszechnym" artykuł p. t. **„Poszukiwani ludzie bez charakteru"**, w którym skarży się na brak stałości przekonań i zdradę Fesserów, Bajdurów i innych.

Silne charaktery wyrabiają się tylko w walce i nie będzie ich nigdy tam, gdzie nie było zmagania się o ideały. Mógłbym przypomnieć p. Moraczewskiemu listy i fakty, cytowane z trybuny sejmowej, jak to lekkomyślnie łamano charaktery ludzkie — i mógłbym przypomnieć cały szereg wypadków odchodzenia od klasowych związków zawodowych nie z przekonania, lecz **dla utrzymania kawałka chleba** — ze strachu, lizuństwa, słabości charakteru, lub wprost dla doraźnych korzyści.

Kto sieje wiatr — ten musi być przygotowany, że prędzej, czy później wywoła burzę. To jest nieuchronna konieczność. I mam, niestety, przekonanie, że burza, która wybuchła w ZZZ, nie zmiotła jeszcze wszystkich tych plewów, które wiatr zapędził tam swego czasu — i że dotąd jeszcze, poza ludźmi, wymienionymi przez p. Moraczewskiego w jego artykule, można by znaleźć w ZZZ wielu, którzy — gdyby byli wobec siebie szczerzy — powinniby się odezwać na głos: **„Poszukiwani ludzie bez charakteru"**.

Ale to nie moja rzecz — i nie chcę wydawać sądów o przeszłości. Jeżeli zabrałem głos w tej sprawie, to nie dlatego, by z triumfem powiedzieć: „A co, nie mówiłem?" — lecz po to jedynie, by odpowiedzieć na pytanie, które rzucił w tym samym artykule p. Moraczewski, dziwiąc się, **dlaczego** nagle urwały się wszystkie rozmowy na temat połączenia się związków zawodowych?

P. Moraczewski pisze, że z „poważnych i bardzo miarodajnych stron" dano mu do zrozumienia, że cały atak na ZZZ. można od razu zlikwidować, jeżeli ZZZ. odstąpi od dążenia do połączenia Związków i zgodzi się na wydalenie dwuch niewygodnych osób. Rzuca też p. Moraczewski przy tej sposobności podejrzenie, że jeżeli my zamilkliśmy w kwestji połączenia Związków, to właśnie może dlatego, że i nas „ostrzeżono" z boku przed spełnieniem postawionych warunków.

Oświadczam publicznie, że nie „ostrzegał" nas **nikt i przed niczym.** Przede wszystkim dlatego, że, jako organizacja **zawsze niezależna**, nie dbalibyśmy nigdy o tego rodzaju „ostrzeżenia", — nie mieliśmy nigdy żadnych „korzyści", których odebraniem można by nam grozić.

A jeżeli przerwaliśmy dyskusję w sprawie połączenia, to dlatego, że powiedzieliśmy już na ten temat wszystko, co nam dyktowało nasze przekonanie, sumienie i rozum polityczny. **NASTĘPNY KROK NIE OD NAS ZALEŻY: KLASA ROBOTNICZA CHCE CZYNU, A NIE DEKLAMACJI I SŁÓW. TRZEBA SIĘ ZDOBYĆ NA CZYN.**

Stoimy na stanowisku takim samym, na jakim staliśmy zawsze, od samego początku: że ponad kwestię mechanicznego połączenia się, czy „zbliżenia" — stawiać musimy kwestię **USTALENIA WSPÓLNOŚCI CELU, JEDNOŚCI SZEREGÓW WALCZĄCYCH, WYCHOWANIA ICH I URABIANIA CHARAKTERÓW.** Nie chcemy jeszcze raz mieć złudzeń i rozczarowań. Nie chcemy — tak, jak się to dzieje w tej chwili w Barcelonie — przekonać się praktycznie, że „zbliżone" do nas szeregi „syndykalistyczne" dopiero i właśnie w czasie walki spostrzegają, że bliższe są... monarchistycznym reakcjonistom, niż socjalistycznym robotnikom, wychowanym w klasowych Związkach zawodowych. Nie chcemy mieć praktycznych dowodów, że od socjalistycznej idei wyzwolenia klasy robotniczej dalekie są poglądy, które ostatnio tak silnie popiera „Głos Powszechny", nie cofając się nawet przed bezczelną i niepoważną agitacją za „syndykalizmem", zawartą w artykule jakiegoś p. Halperna.

Dlatego domagamy się wspólnej organizacji, ale równocześnie też—**jednej, wspólnej ideologii.** Ci, dla których ta wspólność idei: **klasowość, niezależność i bezpartyjność** jest droga, i dla których pozostała wciąż dotąd niezmieniona—niech potrafią wznieść się ponad przykrą ,krótką przeszłość ostatnich lat, niech znajdą w sobie siłę i odwagę — nawet bez uderzenia się w piersi, ale szczerze, po męsku i odważnie — by **skonstatować tę wspólność celów i chęć budowania wspólnej siły.** Niech wrócą pod sztandary, które jeszcze wczoraj były naszymi **wspólnymi** sztandarami i wiodły nas do **wspólnych** ideałów.

ZYGMUNT ŻUŁAWSKI.

Zniesienie czynszu gruntowego w górnictwie angielskim

(Od naszego korespondenta londyńskiego).

Element zachowawczy, ba! wprost średniowieczny, w stosunkach gospodarczych i społecznych Anglii, pokazuje się m. in. w tym, że obecnie, jak przed wiekami, od każdej tonny węgla, wydartej z ziemi pracą górnika, płaci się określonej wysokości czynsz właścicielowi gruntu, zawierającego węgiel.

Anglia liczy 4000 wielkich właścicieli takich gruntów; w ciągu 7 lat, od r. 1928 do 1934, wypłacono im przeciętnie 4½ MILIONA FUNTÓW ROCZNIE za to tylko, że na ich posiadłościach znajduje się węgiel. Na niektórych z tych wielkich właściscieli, możnaby ich nazywać największymi, przypadają sumy czynszowe — zwą się one po angielsku „royalties" — nieproporcjonalnie wysokie; tak np. trzej właściciele gruntów kopalnianych w Walii, markiz Bute, lord Tredegar i ks. Northhumberland, mają roczny dochód z owego czynszu w sumie 110 tys., 75 tys. i 70 tys. funtów rocznie. Dochód jednostek, sięgający zarobków wielu tysięcy rodzin górniczych! Ale do tych dochodów trzeba jeszcze doliczyć tantiemy z rad nadzorczych, dywidendy towarzystw i przedsiębiorstw kopalnianych, w których uczestniczą właściciele gruntów, albo też pobierają czynsz dzierżawny za grunta, na których mieszczą się budynki kopalniane i kolonie mieszkalne górników, wielcy posiadacze angielscy wolą bowiem z reguły dawać w dzierżawę, niż sprzedać.

Wysokość czynszu w górnictwie jest różna w poszczególnych okręgach górniczych, a nawet w każdym okręgu. W zasadzie wysokość opłat zależy od gatunku węgla wydobytego i od mniejszej czy większej trudności wydobycia. W rzeczywistości jednak decyduje WPŁYW WŁAŚCICIELA GRUNTU NA PRZEDSIĘBIORCÓW. Przeciętnie w latach ostatnich wypadało tytułem czynszu pół szylinga od tony węgla.

Ta połowa szylinga odgrywa w kosztach produkcji o tyle doniosłą rolę, że w innych krajach tego obciążenia nie ma, węgiel angielski przeto ma utrudnioną konkurencję na rynku światowym. Przy każdym zatargu o płace, „wyjaśniano" górnikom, że właśnie z powodu owego czynszu nie można im dać podwyżki. Górnicy też oddawna domagają się zniesienia tej średniowiecznej pozostałości.

Rząd po długim ociąganiu się wyraził w końcu zgodę na uchylenie czynszu, z tym jednak, że właściciele gruntów otrzymają odpowiednie odszkodowanie.

Co do wysokości tych odszkodowań, dyskutowano ją przez lata całe. Wielokrotne rokowania rozbijały się o żądania właścicieli gruntów, idące zbyt daleko nawet w opinii rządu konserwatywnego. Jeszcze przed rokiem właściciele domagali się pięknej sumki 150 milionów funtów!

Nie mogąc dojść do porozumienia, obie strony zgodziły się na powołanie komisji, złożonej z najwyższych sędziów angielskich, którаby ustanowiła wysokość odszkodowania.

Komisja obecnie wydała swoje orzeczenie. Oparła je na 15-krotnym czynszu z lat ostatnich i określiła ogólną w wysokości — 66.450.000 funtów.

Jest to suma dość pokaźna, ale znacznie niższa od tej, jakiej żądali właściciele gruntów i jakiej oczekiwano — po doświadczeniach dotychczasowych — w kołach robotniczych. Stosunkowo niska suma odszkodowań pochodzi stąd, że ostatnie lata, wzięte za podstawę obliczeń, były mało dochodowe.

Wobec tego orzeczenia, przypuszcza się, że główny opór w Izbie Gmin przeciw odpowiedniej ustawie, która tam wkrótce się znajdzie, wyjdzie nie od Partii Pracy (która w swym programie uspołecznienia przewiduje odszkodowania), lecz od właścicieli gruntów, którzy jednak związali sobie ręce, godząc się z góry na orzeczenie komisji.

ALF. EVANS.

Na każdem zgromadzeniu, na każdem zebraniu stawiamy dwa żądania: nowa ordynacja wyborcza; nowe uczciwe wybory.

Hasło nowych wyborów

Rada Naczelna Polskiej Partii Socjalistycznej wysunęła — zgodnie ze wskazaniami XXIV Kongresu Radomskiego — hasło NOWYCH DEMOKRATYCZNYCH WYBORÓW na pierwszy plan naszego BIEŻĄCEGO wysiłku politycznego.

Rada Naczelna ujmuje sprawę w ten sposób:

1) chcemy osięgnąć pewien określony cel; w danym momencie chcemy osięgnąć: a) zmianę ordynacji wyborczej na rzecz pięcioprzymiotnikowego prawa głosowania; b) nowe wybory na podstawie NOWEJ ordynacji wyborczej;

2) Skoro chcemy osięgnąć taki cel nie na księżycu, tylko REALNIE, w rzeczywistem życiu polskiem, w czasie możliwie najbliższym, — to, oczywiście, KONCENTRUJEMY na tym właśnie odcinku frontu całą energię i cały rozmach ruchu.

Nie uchylamy i nie pomijamy — rzecz prosta — żadnych innych zagadnień. Ani społecznych, ani gospodarczych, ani kulturalnych. Nie mamy zamiaru żadnego wpadania w „kretynizm parlamentarny". Stawiamy problem jasno i otwarcie.

Jakie są możliwości?

Proszę:

1) „totalizm" jawny albo ukryty;

2) podziemna akcja rewolucyjna;

3) petardy, kastety, kije okute żelazem — środki „półlegalne", sądząc z doświadczeń naszych wyższych uczelni;

4) DEMOKRATYCZNE I SWOBODNE WYBORY.

My — polski ruch socjalistyczny—pozwalamy sobie twierdzić, że ta „czwarta" droga wyjścia z obecnego położenia leży i w interesie Państwa Polskiego, i w interesie mas pracujących kraju, i... w interesie pokoju.

Takie jest nasze przeświadczenie.

Dlatego mówimy:

NIECH ROZSTRZYGNIE KRAJ W SWOBODNYM GŁOSOWANIU.

Obóz „narodowy" ma tylko jedną kwestię

„paragraf aryjski" w adwokaturze i w medycynie, w weterynarji i w dziennikarstwie, w nauce i wśród kominiarzy — wszędzie.

My odpowiadamy:

NIECH POLSKA ROZSTRZYGNIE SAMA O LOSIE WŁASNYM, O CAŁYM SWOIM LOSIE, O WSZYSTKICH SWOICH SPRAWACH.

I na tym punkcie skupiamy świadomą wolę mas.

Nie jesteśmy osamotnieni w tym naszym poglądzie. Mamy obok siebie RUCH LUDOWY i RUCH PRACOWNICZY, mamy w gruncie rzeczy — wszelkie siły demokracji polskiej.

Ta ROZUMNA DROGA WYJŚCIA istnieje. Zawiera w sobie postulat dla nas najbardziej istotny (wbrew „paragrafom aryjskim"), postulat równych praw i równych obowiązków WSZYSTKICH obywateli Rzeczypospolitej.

Ta ROZUMNA DROGA WYJŚCIA istnieje. Ten, ktoby chciał ją zamknąć, ten musiałby wziąć na siebie bardzo dużą odpowiedzialnosć historyczną.

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Ignacego Matuszewskiego „Proby syntez" - Fikcja czy rzeczywistość?

Zamieszczamy dziś dalszy ciąg naszych uwag na temat pracy p. Matuszewskiego p. t. „Próby Syntez". Warszawa 1937.

P. Ignacy Matuszewski, mimo wszystko , nie jest realistą. Z wyżyn swych koncepcyj i ujęć ogólnikowych rzadko schodzi w niziny rzeczywistości. Schemat, ujęcie formalne takich spraw jak „swoboda i siła", demokracja i ład, równość i hierarchia" — pochłaniają go nade wszystko w sprawach ustrojowych.

Czy jednak na tej drodze rozstrzyga się sprawę podstawową: skierowania woli milionów we wspólne łożysko? Czy faktycznej wspólnoty życia, pracy, opinii nie zastępuje się **takim** sposobem realizacji „jedności" — jak obowiązująca ordynacja wyborcza. A i wtedy życie okazuje się silniejsze od schematu. Konflikty bowiem ujawniają się mimo wszystko i to konflikty bardziej odległe od sprzeczności społecznych, niż nurtujące w Sejmie za czasów „sejmowładztwa".

Kto wie, czy p. Matuszewski, gdyby nie ta skłonność do ogólnikowych, formalistycznych ujęć, nie dostrzegłby **istotnej treści krytykowanej przez siebie „demokracji"**? Treści, którą jest co innego niż... obalenie Rządów i historia usuniętego ze stanowiska Prezydenta Francji p. Milleranda. Możeby wtedy nie wygłaszał nader ryzykownego twierdzenia, że parlament w „nie jednym kraju" niezdolny jest do narzucenia ofiar społeczeństwu. I wtedy oceniłby może sprawiedliwiej krótką historię naszego parlamentaryzmu, ba! nawet t. zw. „sejmowładztwo", za którego czasów Polska położyła fundamenty swego bytu państwowego i odparła zwycięsko inwazję bolszewicką...

Być może również tenże sam schematyzm (plus zacietrzewienie polemiczne) zasłania przed p. Matuszewskim **istotny sens wielkich ruchów społecznych** ich haseł i symbolów. Zrozumiałby może, gdyby był prawdziwym realistą to czego dziś nie pojmuje. Czy to będzie znaczenie hasła: „Niech żyje rząd robotniczy i włościański", drukowanego co dnia na pierwszej stronie **„Robotnika"**, czy całą doniosłość tej chwili, gdy „czerwona płachta" (innego terminu p. Matuszewski nie znajduje!) powiała na Zamku Warszawskim.

OBROŃCA DEFLACJI

Połowę objętości książki zajmują artykuły o treści gospodarczej. Daremnie poszukiwaćby wśród nich słynnych wystąpień p. Matuszewskiego w obronie programu deflacyjnego. Nie chcemy przesądzać przyczyny niepomieszczenia ich w książce. Czyżby autor sam doszedł do przekonania, że nie ostały się jego wywody próbie życia? Jak wiadomo, autor zawiesił swą działalność publicystyczną...

W, każdym razie w tych swoich „deflacyjnych" wywodach autor pozostał wierny sobie... Konstruował schemat, starający się rozwinąć szereg tez-pewników. Cóż, kiedy **życie gospodarcze nie jest matematyką i szereg najlogiczniejszych powiązań nie zawsze da się żywcem przenieść i zastosować do konkretnych zagadnień.**

Schemat — świetny, ale życie by go nie wytrzymało. Lekarstwo świetne, lecz chory — umrze!

WYZWOLENIE PRACY

Ale i to, co znajdujemy w dziale gospodarczym książki, godne jest przeczytania. P. Matuszewski formułuje wiele wnikliwych, godnych zastanowienia tez.

A więc, któż zaprzeczy, że istotnie nieustannie toczy się walka „....o granice wolności człowieka w świecie, gdzie pracę dzieli się coraz bardziej — o średnicę tej małej przestrzeni w jakiej atom ludzki będzie mógł drgać swobodnie..."

Szkoda tylko, że Autor nie wykazuje, **jak walka ta załamuje się w przeróżnych formach ustrojowych. Jak schemat walczy z życiem. Jak totalizm faszystowski czy bolszewicki znosi tę swobodę drgania. Jak w krajach demokratycznych powstają prądy i ideologie, pragnące tę sferę rozszerzyć, uzgodnic porządek z wolnością. reorganizacją życia gospodarczego *) i socjalnego, z umożliwieniem jednostce pełnej swobody rozwoju jej właściwości, realizacji zdrowych dążeń i osiągania celów ponadspołecznych.**

Znane prądy demokracji gospodarczej i społecznej, nowe koncepcje personalistyczne różnymi drogami zmierzają do celów niezbyt odmiennych.

P. Matuszewski, jak się zdaje, wprost intuicyjnie przeczuwa że żyjemy w epoce **przewartościowania, pojęcia pracy.** Pisze bowiem:, krytykując literacką wizję pracy

„Nędza pracy jest odczuta, wzmociona i wyjaskrawiona. Wielkość pracy zawsze przecież istniejąca — niedostrzeżona zgoła".

Wielkość pracy! Czemże moze być ona, **jeśli nie wielkością twórczości!** Świadomością roli własnego wysiłku! Jak to jednak zrealizować? Swobodna twórczość artysty i rzemieślnika — artysty! Przywiązanie chłopa do własnego kawałka ziemi! Zgoda! Ale wielki przemysł, gdzie robotnik jest kółkiem w mechaniźmie, gdzie (zwłaszcza przy organizacji karteiowej) nawet personel kierowniczy nie ma samodzielności? Jakże tu osiągnąć zadowolenie z pracy? Czyż nie wiąże się to z „uobywatelnieniem" robotnika? **Z wyniesieniem pracy towaru na wyższy poziom?**

Można przeciwstawiać „uwłaszczenie" — „wywłaszczeniu", ale nie należy **omijać problemów.** A. p. Matuszewski omija problemy podstawowe. Raz np. powiada, że „kartele, koncerny, syndykaty dobrowolne i przymusowe" są częstokroć istotnie potrzebne (str. 227), innym zaś razem (str. 303) mówi, że „kartelizacja (surowcowa) jest instrumentem wywłaszczania rolnika wogóle, chłopa zaś w szczególności"...

***

Z braku miejsca nie możemy omawiać szczegółowo wywodów p. Matuszewskiego. Mimo zastrzeżenia, że „Polska nie odnalazła jeszcze swego oblicza", naogół jest p. M. zadowolony z osiągnięć pomajowych.

„Przewrót majowy przerwał nie tylko rozkradanie Państwa — przerwał także budowanie fikcyjnej Polski przez kazirodczą spółkę idealistów i demagogów".

P. Matuszewskiemu wydaje się, że przyłożył rękę do budowy nie fikcji, lecz rzeczywistości. Ale nie jest realistą! Ideały jego w swej realizacji dały właśnie „budowę fikcyjną".

L. WINTEROK.

*) Nie możemy niestety z braku miejsca omówić całkiem niedostatecznego ujęcia przez Autora spraw gospodarki planowej.

NAJTAŃSZA SZKOŁA SAMOCHODOWA
PRYLIŃSKI
WARSZAWA JEROZOLIMSKA 27

Nie uchodzi...

Z incjatywy władz nadzorczych O. Z. N. odbył się w tych dniach zjazd „sanacyjnych" działaczy społecznych woj. warszawskiego. Pominęlibyśmy milczeniem ten obojętny nam zgoła fakt, gdyby nie charakterystyczny szczegół: oto zjazd członków stronnictwa p. pułk. Koca obradował w... lokalu KASYNA GARNIZONOWEGO.

Nie przypominamy sobie, aby którekolwiek ze stronnictw polskich, poza BBWR. i jego obecną kontynuacją, organizowało lub próbowało organizować imprezy partyjne w lokalach wojskowych. I uważamy też stanowczo, że pomieszczenia wojskowe, szkolne, szpitalne i t. p. nie mogą służyć wogóle partiom politycznym, — kto zaś tę rozsądną zasadę łamie, popełnia gruby nietakt i niewłaściwość.

Za taki sam zupełnie nietakt i za taką samą niewłaściwość uważamy np. udział WYSOKICH URZĘDNIKÓW państwowych w partyjnych zjazdach adwokatów endeckich, albo — rozpowszechnianie za pośrednictwem URZĘDOWEJ AGENCJI antykonstytucyjnych i bezprawnych uchwał żydożerców spośród rozmaitych „wolnych zawodów".

X.

Czy Bucharin i Rykow zostali już skazani?

„Prager Presse", półurzędowy organ czechosłowacki, donosi w depeszy z Moskwy, że b. naczelny redaktor „Izwiestii" Bucharin oraz b. szef Rządu sowieckiego Rykow skazani zostali na 8 lat więzienia.

Przewód sądowy odbywał się jawnie. Obu starych i zasłużonych bolszewików oskarżono o sprzyjanie Trockiemu.

Strajk włoski na robotach publicznych w Siedlcach

W dniu 10 maja r. b. robotnicy, zatrudnieni na robotach publicznych przez Magistrat siedlecki, przystąpili do strajku włoskiego. Wysunięto następujące postulaty: 1) zatrudnienie na robotach przez 6 dni w tygodniu a nie tak jak obecnie — przez trzy dni w tygodniu. 2) podniesienie dniówki do 3 zł. zamiast dotychczasowych 2 zł. 20 gr.

Strajk ma przebieg solidarny i spokojny. Rada miejska na posiedzeniu w dniu 10 maja r. b. uchwaliła wezwać Magistrat do uwzględnienia wysuniętych żądań robotniczych, uważając je za słuszne. Magistrat dotychczas żadnej odpowiedzi strajkującym robotnikom nie udzielił.

Należy nadmienić, iż wybuch strajku sprowokował swym postępowaniem kierownik robót wodociągowych p. Ptasiński, który ogłosił w poniedziałek, że wypłaty zarobków w tygodniu bieżącym nie uskuteczni, jak zwykle, w sobotę, lecz po Zielonych Świątkach. Pan ten postępuje wobec robotników niżej wszelkiej krytyki.

Wiadomości z całej Polski

SAMOBÓJSTWO NAUCZYCIELA.

Na przejeździe kolejowym we Włocławku rzucił się pod pociąg, ponosząc śmierć na miejscu, 39-l. nauczyciel szkoły powszechnej, Jan Piotrowski. Przyczyna samobójstwa — nieporozumienia rodzinne.

ŚMIERĆ ZA KRADZIEŻ SIANA.

Gospodarz ze wsi Gwozdowa koło Równego Piotr Dorosz, przyłapawszy w polu na kradzieży siana swoją sąsiadkę Koptejczukową, pobił ją tak ciężko, że kobieta zmarła.

NABICI NA PODWODNE PALE.

Dwa tragiczne wypadki wydarzyły się pod Lublinem podczas kąpieli w Bystrzycy.

13-letni Andrzej Tutka, skoczywszy do rzeki, rozpruł sobie brzuch o sterczący pod wodą kołek.

Niemal równocześnie kąpiący się o kilkaset metrów dalej 20-letni Józef Jedliński nadział się piersią na podwodny pal.

Nieprawdopodobne!

ARESZTOWANIE 10-LETNIEGO CHŁOPCA. — STYL „URZĘDOWY".

Otrzymaliśmy nast. komunikat wydz. śledczego P. P. w Krakowie:

„Zatrzymano Aleksandra Łaptasia, lat 10, zam. pl. Zgody 3, wraz z łomem, który szedł z nim w celach kradzieży (?)".

Coś tu nie jest w porządku. Wydaje się wprost nieprawdopodobne, aby 10-cioletni chłopak szedł na włamanie „uzbrojony" w żelazny łom?? Mamy wrażenie, że zaszła tu jakaś pomyłka ze strony organów policyjnych!!

***

Zagadkowo przedstawia się również sprawa z tym łomem, „który szedł z nim (t. j. z owym chłopcem) w celach kradzieży". Nie wiedzieliśmy, że łom może chodzić i dokonywać kradzieży. Dopiero wydział śledczy odkrył tę sensacyjną tajemnicę żywotności łomów. Ciekawi jesteśmy jaki też wyrok dostanie łom za usiłowaną kradzież.

Nie ma to jak styl urzędowy, który twórczą inwencją ożywia martwe przedmioty.

Tabela loterii

5-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. na Nr. 45751

10.000 zł.: 20382 161040 192512

5.000 zł.: 19693 104836 135504

2.000 zł.: 1357 3913 4486 5096 5365 10167 12988 14116 37652 46690 47467 78465 113237 160918 186413 193622

1.000 zł. 1028 8007 9413 12947 18616 27726 28641 58385 61377 66336 68273 68888 78050 82026 87698 101717 104734 108517 112825 121427 122765 131983 143138 158315 178968 180043 182363 183374 191788 190008 192265 193906

Wygrane po 200 zł.

31 51 209 305 407 656 815 51 1045 407 8 653 739 895 959 2212 322 30 88 837 913 29 3082 131 81 428 556 629 712 19 21 900 24 4086 248 329 31 663 67 963 5404 58 732 927 46 6057 208 89 360 457 89 588 691 99 748 937 7119 228 497 592 687 762 8135 49 275 362 402 508 900 9140 391 401 26 501 3 88 744 76 10123 343 540 80 604 75 703 810 11000 5 140 55 218 337 54 715 33 76 12192 681 764 873 990 13003 198 204 52 92 386 544 671 888 14002 45 52 233 35 601 15020 374 438 65 995 16007 120 64 79 88 353 64 539 674 729 39 99 883 17002 91 126 38 57 219 344 72 410 30 755 853 925 31 18283 375 536 56 719 829 19001 35 40 93 258 73 456 818 932.

20062 261 85 308 492 549 60 615 45 735 859 903 25 73 21199 423 657 708 835 42 903 10 99 22455 661 758 802 901 28 23153 359 458 506 25 686 703 55 71 852 24188 357 63 417 92 25016 33 69 169 265 346 65 82 87 448 548 59 87 716 53 884 93 96 991 26314 402 616 975 86 27053 253 736 28181 329 503 65 690 883 29009 180 209 95 386 418 20 30 75 79 578 704 916 55.

30175 833 81 31142 33 89 91 212 28 55 399 402 43 59 617 758 96 856 954 68 32031 87 326 77 89 403 44 502 94 775 959 33008 196 444 523 93 730 985 34198 235 370 683 35029 635 73 716 883 948 61 75 36286 469 543 694 712 51 37010 100 428 84 746 805 960 98 38083 266 776 832 39230 397 529 84 762 925.

40042 66 75 100 78 94 329 46 450 634 737 44 924 41016 21 123 264 345 695 764 921 70 42237 95 329 62 555 765 938 43082 112 243 348 600 54 701 10 37 93 923 44056 58 202 70 301 4 457 618 756 45095 110 308 422 528 618 769 46099 133 47 346 543 69 717 42 43 93 811 47052 225 825 991 48121 88 89 216 23 48 93 476 507 601 68 708 835 940 98 49079 310 37 55 62 510 62 91 839 952 50262 437 76 544 677 904 51355 709 960 52011 144 292 401 58 596 632 56 992 53015 110 297 384 402 12 31 637 800 44 54029 55 345 459 98 513 37 81 99 798 99 55004 49 192 287 310 405 39 618 46 823 56014 335 61 430 93 606 776 916 29 57182 374 478 796 829 970 59163 80 215 406 66 558 666 824 95 980 59037 84 213 15 18 22 332 75 409 93 502 641 877 62008 107 75 271 379 413 546 72 81 724 61092 568 762 829 977 62196 276 85 457 599 63098 110 42 217 79 640 875 975 64148 235 70 74 355 499 862 949 65032 89 93 329 465 524 601 17 75 985 66076 88 979 67046 107 54 95 280 96 616 740 826 29 951 74 68068 156 224 55 411 515 47 62 665 70 811 965 69045 48 89 280 358 616 44 49 775 898 99 70005 184 206 381 509 92 658 757 946 71227 68 74 387 426 32 542 699 738 72086 907 73127 79 486 523 626 706 74105 744 832 909 68 75057 90 113 244 72 504 672 738 76006 14 129 69 96 249 81 320 27 57 621 713 37 48 77041 134 81 524 681 772 825 759 89 78143 80 279 436 66 517 691 749 837 79183 704 8 846 938 55.

80020 96 138 276 321 53 595 925 28 85 81368 417 746 818 67 82062 241 53 465 503 24 743 46 52 897 83282 676 759 804 44 49 53 75 93 947 84069 112 476 536 606 749 85036 174 221 310 428 51 64 513 658 802 936 70 86420 59 531 825 87054 386 891 88005 33 39 108 26 404 562 649 58 835 54 930 89011 14 558 62 688 714 58 858 90355 448 99 669 892 94 91026 32 59 134 291 92 361 562 602 78 771 804 991 92126 215 36 342 709 866 915 21 97 93074 273 620 735 829 35 901 94253 86 380 449 795 95060 383 451 599 659 894 920 96108 32 228 504 59 704 891 947 97078 129 622 758 59 73 842 924 98031 226 468 563 92 904 5 99046 149 358 636 58 752 883 100087 196 623 723 927 101119 27 443 573 75 693 727 92 861 918 102064 78 93 163 353 525 756 851 103042 78 131 42 360 86 431 679 88 92 761 66 68 810 104057 80 365 502 726 70 890 932 105001 71 175 213 312 36 41 416 523 618 758 59 936 106019 60 338 486 813 84 969 107286 93 408 536 672 895 108121 60 484 678 109379 428 51 523 681 766 840 110024 151 275 343 500 44 633 47 63 91 791 99 922 28 52 111040 71 126 328 421 703 931 112108 50 55 60 358 470 570 684 873 85 939 113014 286 462 71 552 609 45 729 833 912 114002 63 197 98 303 481 736 55 74 76 801 988 115025 74 163 236 814 15 25 921 116084 207 309 599 608 720 28 899 958 117122 453 83 91 783 854 930 91 118168 273 344 59 70 432 99 701 119010 96 227 40 510 647 85 951

1200146 389 580 6577 1121152 214 356 731 845 122121 29 43 56 209 81 485 6775 707 62 967 123046 121 27 43 433 520 838 996 124045 258 322 422 626 803 36 79 929 80 125140 93 97 338 80 594 748 126082 209 360 408 537 7702 892 937 53 82 127137 236 6776 877 980 128448 561 908 99 129081 229 300 404 78 595 631 710 803 99 902 55 130099 130 50 62 89 448 5600 875 90 928 131186 292 349 86 458 569 893 947 132 203 317 517 618 7749 66 919 133007 46 53 396 402 10 3153 77 99 541 44 619 703 31 45 69 882 134001 139 47 318 424 599 650 866 93 952 92 135116 46 224 69 74 524 727 994 136247 86 518 616 69 70 758 99 842 1378004 412 627 853 944 138003 240 52 7001 139057 59 264 65 424 68 85 557 718 968 79

140189 97 210 333 49 505 377 76 811 23 68 964 141310 48 452 558 653 98 721 81 845 142152 328 88 606 37 50 882 908 143194 3007 28 441 606 17 713 25 821 913 144103 96 21581 943 808 16 934 56 99

145184 162 267 70 8 617 43 52 751 881 146077 470 767 928 147108 83 545 866 148228 333 489 551 89 619 29 65 95 744 7 832 996 149003 82 112 26 202 359 95 403 622 954 150001 143 376 549 660 86 861 77 933 151104 295 352 415 47 60.

152012 53 158 440 51 628 923 93 253267 405 20 65 0 307 97 694 806 37 941 99 154065 83 187 380 414 638 155134 443 69 532 824 30 75 911 61 156124 253 4 498 937 83 94 967 157085 204 540 736 97 817 947 97 158020 193 218 947 65 159006 99 214 366 7 445 670 99 747 50 160155 56 223 94 308 429 71 88 92 551 791 161011 43 561 9 77 740 4 67 853 925 65 162021 412 660 96 876 948 163075 330 498 739 54 935 164139 230 65 93 398 499 644 708 58 160095 105 44 220 58 378 453 583 9 652 781 989 166054 191 288 538 611 43 715 64 803 979 167004 97 177 87 250 68 752 70 94 681 711 36 885 168110 23 294 315 64 9 466 626 811 169236 380 651 889 902 9 170033 475 545 90 651 774 945 171034 87 164 99 440 587 91 792 827 172004 194 349 89 581 95 715 911 75 173493 631 823 174035 44 119 36 299 342 547 624 776 836 175049 135 92 277 639 64 732 176086 346 429 511 80 639 705 24 841 177022 404 68 78 715 77 932 178169 309 51 496 643 785 802 179011 71 281 98 366 451 904 843 973 180108 204 26 31 420 51 577 694 801 961 181047 71 144 524 612 21 704 3 182296 646 799 183201 41 318 50 38 561 604 719 814 85 184189 206 630 81 742 905 181015 24 86 300 446 550 99 88110 208 19 32 482 515 55 187143 70 207 23 78 456 523 677 188203 30 89 504 27 756 908 66 189094 169 263 428 518 722 901 19 190118 79 261 71 393 485 740 1911455 295 306 95 525 51 37 655 874 919 192012 179 258 87 453 93 601 846 666 951 73 193056 186 347 472 541 662 741 848 61 89 913 17 194004 17 26 69 125 36 51 368 441 505 18.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

291 883 1223 72 479 889 2155 315 82 554 69 83 695 763 68 3489 650 98 4012 4253 88 394 524 74 632 815 956 5223 829 6200 383 7206 395 541 81 892 8042 90 839 9026 409 10028 162 606 953 11465 81 88 796 968 12172 452 91 502 70 13061 244 376 409 719 864 984 14145 74 15414 623 832 945 16015 63 87 324 444 603 701 50 854 17230 301 761 845 18165 429 632 19332 408 596 790 880 982 20168 774 21193 297 463 627 736 873 81 82 22062 382 90 682 86 23179 261 593 674 935 24327 98 828 25109 461 635 733 840 918 52 26596 683 754 70 809 19 981 27136 479 629 853 957 28208 29019 41 123 527 959 30087 238 589 688 740 31438 46 69 75 77 736 886 32269 33092 272 99 395 456 576 708 870 34065 223 576 84 714 61 35132 721 99 36037 67 149 84 230 365 609 37178 530 822 38085 234 42239027 49 110 84 414 35 508 14 621 868 40026 71 420 884 41041 79 93 224 539 765 42108 593 43413 833 94 44103 271 399 752 803 45180 452 79 663 950 46116 55 293 752 832 988 47048 186 222 871 83 48371 517 70 665 49186 626 824 75 50010 162 96 276 363 478 580 650 767 803 98 51152 364 477 763 916 52010 422 508 13 626 60 53144 47 554 88 685 825 920 54119 50 55083 106 512 73 612 93 797 56165 98 246 371 404 855 84 57688 816 62 58089 596 59249 316 447 549 788 817 946 60195 441 553 91 616 70 941 61060 83 424 62134 62 228 821 63004 9 27 167 399 64216 62 302 598 909 65255 794 943 66129 224 432 589 742 904 67084 150 68184 299 433 856 69320 412 578 34 878 70251 79 497 552 638 868 71307 72282 698 840 996 73176 246 60 68 388 664 83 74134 249 402 510 93 844 75114 635 804 20 76340 453 785 77140 397 598 747 97 853 78210 17 79098 234 403 603 40 931 80407 907 81229 618 986 82150 212 355 83128 227 36 68 999 84037 142 617 722 85470 637 894 86139 292 653 62 922 87135 85266 560 67 88036 346 819 89416 79 809 972 94 90365 644 885 944 91308 528 59 92173 209 29 452 565 703 813 93238 905 94006 95413 503 59 670 756 96012 56 136 332 579 889 97132 412 649 734 87 971 98290 459 581 900 86 99013 79 171 336 52 482 97 522 100002 254 322 72 88 960 101190 260 423 731 896 102230 362 660 972 103292 918 104193 389 523 778 881 105034 346 535 53 928 106265 963 107236 361 506 86 652 834 94 108101 725 952 109627 110025 323 97 466 733 949 111004 26 138 63 291 302 408 653 779 804 64 112057 82 480 857 113112 576 779 810.

114877 983 115018 156 73 253 337 453 711 923 116500 894 988 117299 438 578 743 880 118212 338 119412 61 983 94 120495 693 798 877 911 121137 586 734 122383 872 123070 116 474 668 95 124013 182 217 385 628 706 802 58 125233 643 126011 157 493 616 772 73 127031 111 391 507 756 128086 587 881 129000 48 605 8 784 804 130141 384 405 17 570 131191 262 83 360 423 535 741 800 132417 98 534 133392 707 47 952 134090 839 43 943 135311 710 19 803 136542 686 771 859 66 137015 32 112 276 388 92 446 793 138343 464 82 523 677 750 139030 132 553 827 140373 791 141141 418 792 98 965 142261 339 695 143365 144107 564 639 733 145197 228 353 402 61 892 146090 707 147300 81 92 704 148668 701 149010 70 80 281 763 71 984 150151 232 151402 15225 637 733 97 821 37 153453 733 154163 237 509 968 73 155185 367 404 613 815 94 975 90 156668 802 6 157107 466 552 744 158214 506 674 939 159251 570 901 37 160414 928 40 161027 436 509 18 969 162027 222 491 94 700 819 163511 679 760 70 833 99 164341 473 526 56 618 165301 166516 675 997 167327 439 679 701 168415 598 169042 311 524 53 992 170242 380 597 669 96 171186 264 320 628 81 865 89 172187 203 315 749 173145 771 981 174027 278 678 923 42 89 175001 8 251 363 582 824 176397 765 820 177233 87 353 473 763 970 178273 94 904 179009 18 89 249 407 90 585 180080 116 920 1801103 891 182243 439 532 94 800 183484 593 778 184554 970 185179 307 453 958 186321 462 76 602 82 778 187348 50 188246 189039 348 504 653 720 900 40 190096 533 86 894 191022 350 569 940 192187 278 85 456 534 801 193389 94 600 742 194022 173 74 385 429 533 661 785.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana

20.000 zł. na nr. 53177

10.000 zł. na nr. nr. 38230 54421 124712.

5.000 zł. na nr. nr. 70572 113459

2.000 zł. na nr. 13697 27578 46325 53330 53793 69878 82795 93672 98852 117670 122676 134412 143114 146399 150522 162268 169160 176802

1.000 zł. na nr. nr. 10526 12488 22710 24854 47648 49527 63086 65394 85024 94780 95296 99716 100135 112369 113984 119098 135138 144241 148191 156263 158725 165165 165359 172472

Wygrane po 200 zł.

115347 458 62 800 1172 78 392 483 691 776 78 2496 3097 147 224 412 35 564 644 70 4133 395 476 530 6171 296 344 559 774 7295 8996 9558 973 10700 49 11034 152 79 418 961 12470 601 47 78 727 63 13004 800 14092 179 285 362 465 541 15136 748 991 16103 82 400 569 608 17342 47 95 901 18166 67 257 329 97 874 987 19058

26676 734 977 21016 42 269 406 584 647 900 22875 905 23922 24123 973 25475 811 26030 630 736 93 96 856 28089 29450 755 837 74 930 30021 148 299 472 545 605 12 855 31005 59 251 682 32050 54 436 676 33004 214 672 832 34179 297 545 73 90 612 35048 425 653 754 890 996 36229 97 432 620 37146 468 750 96 809 38238 51 615 752 808 39087 945

40403 543 88 860 977 89 41203 675 774 985 42266 67 447 549 87 649 927 43023 473 583 44482 654 82 848 924 45041 158 287 550 906 26 46040 339 457 635 755 827 902 47080 194 384 48865 927 49029 441 511 622 38 66 50367 948 51329 63 500 67 77 813 919 52078 564 612 53147 90 439 613 54047 120 495 525 653 70 815 55930 56048 167 303 876 57187 260 348 711 850 997 58072 844 71 942 46 59145 469 557 927

60170 265 600 67 982 61078 158 61 691 903 60 62002 40 280 512 63345 67 445 505 64069 217 47 571 712 832 42 88 65015 168 431 706 39 67478 764 68021 69264 366 539 834 70061 107 201 622 71107 518 943 72001 31 251 753 817 977 73089 161 77 758 92 74177 713 823 958 75091 196 364 76152 89 703 83 827 49 77085 701 78074 341 893 79471 882

80448 67 812 918 51 81039 894 82029 335 76 680 852 946 83054 187 222 451 614 805 84437 89 620 36 827 929 98 85020 73 474 86429 87145 460 83 529 712 88138 460 707 51 809 89327 38 649 726 90202 702 834 91011 17 92261 527 52 93093 108 863 906 88 94191 211 340 95156 511 766 96285 338 822 64 97253 314 716 81 806 902 98073 82 165 393 417 27 99651

100876 101045 51 252 936 103903 104403 953 105276 894 106294 83 502 107106 548 69 80 96 653 84 732 108152 109220 553 677 902 110606 111611 112123 202 559 831 113336 782 939 114155 74 276 326 43 613 115221 352 480 1116105 316 62 511 12 84 615 776 117194 258 307 26 36 444 516 982 118097 107 19 255 568

120105 99 249 489 526 29 683 121051 78 312 74 516 604 810 122527 818 926 123258 454 124031 278 336 88 807 942 125175 536 737 910 126012 523 56 99 688 852 71 127305 426 630 711 837 128179 423 36 50 568 635 850 971 129314 584 772 940 130081 380 601 19 740 813 52 131086 94 134 266 132337 528 691 978 133358 573 848 54 88 134539 604 55 135144 71 688 136014 550 837 939 88 137037 203 329 524 138006 146 47 211 91 564 139451 632 776

141025 246 343 744 38 142023 237 624 765 143070 99 165 76 320 605 933 144458 778 893 968 145026 200 440 840 146187 643 31 838 147066 384 878 148107 567 149087 115 988 150056 519 151456 745 152446 532 941 153057 418 859 938 154012 400 28 603 700717 93 155001 531 83 663 943 156189 235 605 865 157417 765 863 158447 547 915 159013 279 336 530 662 727

160251 392 503 96 161320 88 737 72 94 162066 302 61 97 762 947 163364 70 873 164078 477 722 881 960 165931 166011 40 217 567 167651 912 168075 684 926 169083 119 807 170011 309 531 171059 238 672 172348 670 921 173119 377 434 660 174006 8 945 175328 848 80 903 176291 828 177003 247 96 670 954 178222 56 66 86 367 479 524 84 819 973 82 179044 253 540 718 925

188877 93 181324 476 576 645 935 183637 184491 185268 407 27 507 914 186368 547 952 187063 212 946 188433 519 949 189044 772 190459 906 91 191082 89 286 304 468 724 810 192274 80 586 638 811 900 193568 869 84 952 65 194009 91 171 230 478 577 809 952

Kącik radiowy

„TRAVIATA" VERDIEGO.

Do nieśmiertelnych oper wielkiego repertuaru należą dzieła Verdiego.

Giuseppe Verdi, urodzony na wsi jako syn właściciela wiejskiej oberży, ciężko walczyć musiał od najmłodszych lat o swą muzyczną przyszłość. Nie poznano się na talencie jednego z największych muzyków Italii. Właściwą sławę zdobywa dopiero, mając lat 40 dzięki trzem operom: „Rigoletto", „Traviata" i „Trubadur"; od tego czasu rośnie jego sława. Wkrótce należy Verdi do duchowych przewódców narodu, nie tylko w dziedzinie muzyki, lecz również jako śmiały propagator idei wolnościowych walk niepodległościowych.

Operę „Traviata" nadaje Polskie Radio w całości w audycji z płyt, dn. 14.5 o godz. 20.00 w wykonaniu słynnych śpiewaków Scali Mediolańskiej oraz chóru i orkiestry pod dyr. L. Molajoli. Opera ta osnuta na tle popularnej powieści Dumasa p. t. „Dama kameliowa" należy do najwybitniejszych dzieł Verdiego.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 14 maja.

6.30 Pieśń. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dzien. por. 7.10 Parę informacji. 7.15 Aud. dla poborowych. 7.35 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.30 Aud. dla szkół. 12.00 Hejnał. 12.03 Kapela Ludowa F. Dzierżanowskiego. 12.40 Dzien. połud. 12.50 Kaczęta i gęsięta. 15.00 Wiad. gospod. 15.15 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.55 Jak spędzić święto? 16.00 Film, plastyka, architektura. 16.10 Pog. społ. 16.15 Rozmowa z chorymi. 16.30 Piosenki i tańce wileńskie w wyk. Ork. mandolinistów „Kaskada" (z Wilna). 17.00 Warszawa w czasach niewoli — odczyt, wygł. dr. T. Makowiecki. 17.15 Koncert kameralny w wyk. Kwartetu Warszawskiego. 17.50 Encyklopedia mówiona. 18.00 Pog. akt. 18.10 Poradnik sportowy. 18.20 Foxtroty charakterystyczne (płyty). 18.45 Program. 18.50 Poznajmy przepisy finansowo - rolne — pog. 19.00 Meluzyna — epizod z powieści Zofii Kossak „Król trędowaty". 19.20 Tr. fragm. meczu tenisowego o Puchar Davisa Polska — Czechosłowacja. 19.45 O instrumentach ork. symfonicznej. Trąbka puzon i tuba — wygł. prof. dr. Ł. Kamieński. 20.00 Józef Verdi: „Traviata" — opera w 4-ch aktach w wyk. solistów, chóru i ork. opery „La Scala" w Mediolanie pod dyr. L. Molajoli (płyty). W przerwie ok. godz. 21 Dzien. wiecz. i Pog. 22.30 Made in England — skecz Feliksa Zandlera (ze Lwowa). 22.45 Muz. lekka (płyty).

WARSZAWA II.

13.10 Muzyka słowiańska (płyty). 14.35 Wiad. z życia stolicy. 14.40 Muz. rozrywkowa (płyty).

SOBOTA, 15 maja.

6.30 Pieśń. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7. Dziennik por. 7.10 Parę informacyj. 7.15 Aud. dla poborowych. 7.35 Muzyka z płyt. 8. Aud. dla szkół. 11.30 Aud. dla szkół: „Śpiewajmy piosenki". 11.57 Hejnał. 12.03 Koncert połud. w wyk. ork. P. R. pod dyr. M. Mierzejewskiego. 12.40 Dziennik połud. 12.50 Skrzynka rolnicza. 14.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „O Jaśku co się z Rokitą założył" M. Kownackiej (wznowienie). 15. Wiad. gospod. 15.15. Piosenki łotewskie z płyt. 16. Nasz program. 16.10 Życie kulturalne stolicy. 16.15 Transm. fragm. meczu tenisowego o puhar Davisa Polska - Czechosłowacja. 16.30 Transm z Chicago: Zjazd Rady Związku organ. polskich w Ameryce. 17. Transm. Nab. majowego z Ostrej Bramy w Wilnie. 17.50 Przegląd wydawnictw. 18. Pog. akt. 18.10 Wiad. sportowe. 18.20 Muzyka lekka z udz. H. E. Groh z płyt. 18.45 Program. 18.50. Pog. akt. 19. Aud. dla Polaków za granicą. 19.50 Cztery madrygały Pierre Luigi Palestriny w wyk. Polskiej Kapeli Ludowej pod dyr. St. Kazury. 20.15 Nowości literackie. 20.30 Pog. akt. 20.35 Dziennik wieczorny. 20.50 „Potpourri wiosenne" z Wiednia. 21.35 „Szczęście Gzymsa" — wesołe słuchowisko H. Zbierzchowskiego (ze Lwowa). 22.05 Tran. fragmentów meczu tenisowego o puhar Davisa Polska - Czechosłowacja. 22.15 Mała ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego z udz. zespołu wokalnego „Te 4" pod dyr. Wandy Verbond.

WARSZAWA II.

13.10 Muzyka na tematy egzotyczne z płyt. 14.30 Wiad. z życia stolicy. 14.35 Muzyka rozrywk. z płyt 23.05 Mała ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego z udz. zespołu wokalnego „Te 4" pod dyr. W. Vorbond.

E. C. Bentley i H. W. Allen 42)

ŚMIERĆ FILANTROPA

(przekład z angielskiego B. Kopelówny)

Matka chłopca umarła, gdy miał on siedemnaście lat; pracował wówczas jako uczeń w firmie inżynierskiej; wkrótce potem oznajmił swym przyjacielom w fabryce, że ma dosyć przebywania w domu i że zamierza wyjechać. Nazajutrz już go nie było — a Randolph mówił tylko, że chłopiec postanowił opuścić dom, ale niewątpliwie wróci, gdy będzie miał dosyć życia na własną rękę. No, nie wrócił nigdy — i tyle tylko wiem o tej historii.

— To dziwna historia — powiedział Trent w zadumie. — Można sobie wyobrazić, że ten dom, „gdzie dobroczynność się nie zaczynała", mógł być dość przykrym miejscem pobytu, ale chłopiec musiał mieć twardy charakter, aby odjechać w ten sposób i pozostać daleko, mając bogatego ojca, który obowiązany był troszczyć się o niego.

Inspektor kiwnął głową. — Tak, to jest dziwna historia. Słyszał pan może, że Randolph stworzył podwaliny swego majątku, jako właściciel kamienicy w zaułku w Humberstone? Tak jest, sam zbierał od lokatorów czynsz jeszcze długo wówczas, gdy był już dość bogaty, aby płacić innym za wykonywanie brudnej roboty. Dochód z kamienicy, sprytna spekulacja ziemią, tu, tam i ówdzie — oto, w jaki sposób dobił się majątku! Znał się na interesie i miał reputację człowieka, nie robiącego nigdy błędów. Był przewodniczącym dwóch ogromnych towarzystw realnościowych. Potem zaczął wkładać pieniądze w inne przedsięwzięcia, i jak mówią, stawał się coraz bogatszy, mimo olbrzymich wydatków na imprezy dobroczynne i cele publiczne. Ale rozumie się, należy także pamiętać o tym, że wydawał bardzo mało na swoje własne potrzeby i własną wygodę. Niech pan zwróci uwagę naprzykład, jak małe jest to mieszkanko w Londynie. A chociaż przypuszczam, że utrzymanie Brinton kosztowało go coś nie coś, musiał to być drobiazg wobec jego dochodów.

— Niech pan nie zapomina — rzekł Trent — o jego zasługach ofiarodawcy dla zbiorów sztuki i muzeów... Pomagało to w każdym razie w operowaniu pieniędzmi. Wiem o tych sprawach więcej, aniżeli o jego filantropii i wydaje mi się, że odbywało się to na olbrzymią skalę, nie mającą precedensu wogóle. Nie wiem, kiedy zaczął się interesować obrazami i wogóle sztuką, ale w momencie gdy zwrócił się do mnie o namalowanie portretu, znał się lepiej na kupowaniu i sprzedawaniu obrazów, aniżeli ja znać się będę kiedykolwiek. Nie przypuszczam jednak, aby sam posiadał jakieś kwalifikacje znawcy; właściwie nie był kolekcjonerem. Wprawdzie to, co miał w Brinton, odznaczało się pierwszorzędną jakością — jak zresztą i to, co znajduje się w tej ciupce! — ale nie robił wrażenia człowieka, który dba o te rzeczy. Niewątpliwie jednak musiał korzystać z możliwie jak najlepszych rad co do czynionych zakupów.

— Rozumie się — powiedział Bligh — że słyszałem o jego pasji do obdarowywania cudzoziemskich galerji sztuki. Niektórzy z nas zdają sobie dobrze sprawę, co się za tym kryło. Ale nie wiem, w jaki sposób to robił.. to nie moja dziedzina.

(D. c. n.)

Koronacja króla Jerzego VI

Tradycje Wielkiej Brytanii

Po złożeniu przez króla przysięgi następnym aktem koronacyjnym jest namaszczenie króla świętymi olejami. Król zasiada na historycznym tronie Edwarda I-go, zdejmując swój płaszcz królewski.

Czterej rycerze Orderu Podwiązki w malowniczych czarnych płaszczach z oznakami Podwiązki na lewym ramieniu, wznoszą złoty baldachim, który podtrzymują nad siedzącym na tronie królem.

Namaszczenie

Dziekan Westminsteru zabiera z ołtarza ampułkę i złotą łyżkę i, nalewając kilka kropel świętych olejów do łyżki, podaje ją arcybiskupowi. Przystępując do króla, arcybiskup dotyka najprzód dłoni króla tą łyżką, następnie namaszcza obnażoną pierś króla, wreszcie arcybiskup czyni łyżką znak krzyża na skroni króla.

Po dokonaniu pomazania, król powstaje z tronu i idzie do ołtarza, klękając przed nim i powtarzając za arcybiskupem słowa modlitwy.

Rycerze Orderu Podwiązki podchodzą ze złotym baldachimem. Król powraca znowu na tron Edwarda I-go i wówczas król oblekа szaty, przewidziane przez ceremoniał dla właściwego aktu koronacyjnego.

Insygnia

Dziekan Westminsteru nakłada na króla białą tunikę bez rękawów, a na to suknię ze szczerego złota. Król siada z powrotem na tronie i obejmuje insygnia królewskie. Przede wszystkim lord wielki szambelan dotyka stóp królewskich ostrogami, następnie podaje mu miecz, przy czym król przez specjalnie do tego powołanego lorda zwraca swój miecz państwowy i otrzymuje wzamian specjalny miecz koronacyjny. Królowi, który wstał, przypina ten miecz lord wielki szambelan, a arcybiskup zwraca się do króla z odpowiednim przemówieniem.

Potem następuje tradycyjne wykupienie miecza. Król odpasowawszy składa go na ołtarzu, po czym powraca na tron Edwarda, a w jego zastępstwie lord strażnik miecza, składa na ołtarzu sakiewkę ze srebrem wartości 100 szylingów, jako daninę królewską za wykupienie miecza.

Z mieczem tym powraca do króla i, wyciągając go z pochwy, trzyma go już przez cały czas uroczystości koronacyjnych, obnażonym przed sobą.

Na króla znowu nakładają z powrotem złoty płaszcz i zapinają go pod szyją, po czym doręczają królowi spoczywające dotąd na ołtarzu złote jabłko królewskie z krzyżem.

Dalej arcybiskup nakłada na czwarty palec prawej ręki króla pierścień, wygłaszając przy tem odpowiednią formułkę!

Akt koronacji

Po tych przygotowaniach zbliża się moment ukoronowania. Arcybiskup ujmuje w obie ręce koronę i, kładąc ją ponownie na ołtarz, błogosławi ją.

Arcybiskup podchodzi do tronu, na którym siedzi król, a dziekan Westminsteru przynosi arcybiskupowi z ołtarza koronę. Arcybiskup, biorąc koronę oburącz, trzyma ją przez chwilę nad głową króla i wolno nakłada ją na skronie królewskie. W tej chwili wszyscy obecni trzykrotnie wykrzykują: „God save the king". Fanfary obwieszczają, że koronacja króla została dokonana i wszyscy obecni w katedrze lordowie biorą z rąk swych paziów korony i również nakładają je na głowy. W tej samej chwili w Tower londyńskim rozlega się salwa 62 strzałów armatnich, a w Hyde Parku bateria dział oddaje 41 strzałów.

Składanie hołdu

Arcybiskup doręcza następnie królowi biblię, błogosławi króla, który powstaje z historycznego tronu i udaje się w uroczystej procesji na wzniesienie i siada na tronie, otoczony przez duchowieństwo i lordów. Zaczyna się wówczas akt składania hołdu królowi. Hołd ten jest równocześnie przysięgą wierności. Pierwszy składa hołd arcybiskup Canterbury, który, stając przed tronem królewskim, chyli głowę, następnie klęka przed królem i odczytuje formułkę hołdu. Arcybiskup następnie przybliża się do króla, całuje go z pokorą w lewy policzek i schodzi ze stopni, pozostając obrócony twarzą do króla. Podobnie powtarzają rotę wierności, po arcybiskupie Canterbury, arcybiskup Yorku i biskupi. Po nich następują lordowie. Pierwsi składają hołd książęta krwi, a mianowicie: bracia królewscy książę Gloucester, a za nim książę Kentu.

W ślad za nimi postępują wszyscy pozostali przedstawiciele rodów, składając królowi hołd w podobny sposób. Król przyjmuje hołd ten, siedząc wyprostowany na tronie, mając iskrzącą się brylantami koronę na skroniach i trzymając w lewej ręce berło z krzyżem, a w prawej berło z gołębicą.

Koronacja królowej

Gdy hołd się skończył, uderzają w bębny, odzywają się fanfary, a wszyscy obecni wołają: „Bóg niechaj ma króla Jerzego w swej opiece, niechaj długo żyje i długo nam panuje król Jerzy". Na tym kończy się właściwa koronacja króla. Król pozostaje na tronie, a arcybiskup przystępuje do aktu koronacji królowej. Akt ten jest daleko krótszy. Koronacja królowej odbywa się cały czas przed ołtarzem. Nad królową trzymany jest złoty baldachim, który podpierają cztery panie, przedstawicielki największych rodów angielskich. Arcybiskup, podobnie jak podczas koronacji króla, doręcza królowej jej insygnia i błogosławiąc ją, kładzie jej na skronie koronę.

Koronacja jest zakończona. Król i królowa spożywają skromny posiłek i odpoczywają nieco, zdejmując na pół godziny ciężkie swe szaty królewskie.

O 15 min. po g. 14 król i królowa Elżbieta zasiadają z powrotem do złotej karocy i rozpoczyna się pochód przez ulice Londynu w kierunku pałacu Buckinghamskiego. Tymczasem tłumy widzów na ulicach, którymi przeciąga pochód powrotny, urosły do niebywałych rozmiarów. Skromne obliczenia określają liczbę osób, które były świadkami orszaku koronacyjnego na kilka milionów ludzi.

Podziwiać należy godność, dyscyplinę, a równocześnie humor tłumu londyńskiego, dzięki czemu organizacja tej niezwykłej uroczystości odbyła się tak, jak ją przewidziano, sprawnie i bez żadnych zmian.

MOWA KRÓLA JERZEGO.

LONDYN (PAT.). Król Jerzy VI wygłosił w środę wieczorem z pałacu Buckingham przemówienie przez radio, transmitowane do wszystkich części imperium brytyjskiego.

WŁOSI NIE WIEDZĄ O KORONACJI.

Cała prasa włoska przemilczała londyńskie uroczystości koronacyjne. Jedynie agencja Stefani ogłosiła krótki komunikt, donoszący w kilku słowach o odbyciu się koronacji.

Dokoła aresztowania Marusicza

Dzienniki paryskie przynoszą dalsze rewelacje na temat aresztowania terorysty Marusicza, twierdząc, że na podstawie znalezionych w jego mieszkaniu dokumentów i adresów, aresztowano drugiego terorystę, u którego w mieszkaniu miano wykryć 9 bomb.

„Le Soir" podaje bliższe szczegóły drugiego aresztowania, nie przytaczając jednak nazwiska aresztowanego i wyraża przypuszczenie, że obecność owych terorystów pozostawała w związku z przejazdem szeregu głów państw i szefów rządów przez Paryż na koronację do Londynu.

„Matin" łączy z Marusiczem sprawę wybuchu w wagonie kolejowym w expressie, idącym z Paryża do granicy włoskiej.

Informacje te spotkały się z kategorycznym zaprzeczeniem ze strony władz bezpieczeństwa, które oświadczyły, że żadnych aresztowań w związku z Marusiczem nie dokonano i że 9 bomb nie wykryto. Jeden z kierowników policji bezpieczeństwa oświadczył przed stawicielowi Havasa, że pogłoski te powstały prawdopodobnie z tego powodu, że dziennikarze, którzy przybywali do niego, by poinformować się o szczegółach sprawy Marusicza, mogli zauważyć na jego biurku bombę, znalezioną już przed paru tygodniami przy innym teroryście zagranicznym, którego aresztowanie nie ma związku z Marusiczem. Przedstawiciel władz bezpieczeństwa oświadczył dalej, że po aresztowaniu Marusicza, przybyło do Paryża kilku przedstawicieli policji jugosłowiańskiej i że śledztwo w tej sprawe prowadzone jest przez policję paryską w ścisłej współpracy z policją jugosłowiańską. Wreszcie przedstawiciel władzy bezpieczeństwa stwierdził, że 12-o do hotelu, w którym mieszkał Marusicz, nadeszła na jego fałszywe nazwisko obszerna korespondencja, nadana z Włoch, która jest obecnia badana.

Strajk 500-robotników

w fabryce sztucznego jedwabiu w Myszkowie

Fabryka Sztucznego Jedwabiu w Myszkowie jest spółką akcyjną francusko - belgijskiego towarzystwa; dyrektorem odpowiedzialnym i kierownikiem tej fabryki jest p. L. Thomas, który wraz z laborantką p. Lange uważa, że Myszków to „Belgijskie Kongo", a robotników fabryki można szykanować, wyrzucać na bruk, oraz poniewierać ich godność ludzką. Z tym stanem rzeczy robotnicy postanowili zerwać i zorganizować się w Centralnym Związku Robotników Przemysłu Chemicznego R. P. Oddział w Myszkowie.

Gdy firma dowiedziała się, że robotnicy gremialnie wpisują się do związku, bez żadnej przyczyny zwolniła 3-ch robotników, a mianowicie Józefa Pale, Antoniego Kustra i Józefę Żywiołek.

Sekretariat Okręgowy Centralnego Zw. Rob. Przem. Chemicznego w Częstochowie wystosował pismo do Inspekcji Pracy 24 obwodu w Zawierciu, prosząc o zwołanie konferencji w sprawie przyjęcia z powrotem zwolnionych i ukończenia samowoli. Na wyznaczoną przez p. Inspektora Pracy konferencję w dniu 7 b. m. p. L. Thomas nie stawił się, natomiast pozwolił sobie użyć niedopuszczalnych wyrazów pod adresem Inspekcji Pracy.

Inspektor Pracy ukazał za niestawiennictwo p. L. Thomasa grzywną 50 zł.. Uprzednio za niewykonanie zarządzeń Inspekcji Pracy firma została ukarana grzywną zł. 100 i odwołała się do Sądu Okręgowego, który podwyższył wymiar grzywny dla dyr. J. Marchala do 200 zł.

Sekretariat Okręgowy, chcąc wykazać dobrą wolę, prosił o wyznaczenie po raz drugi konferencji. Wniosek został uwzględniony i p. Inspektor Pracy wyznaczył konferencję na dzień 11 b. m. Na konferencję został wydelegowany z firmy urzędnik, który ograniczył się do złożenia pisma, że „nie uznaje delegatów" i pyta — jakim prawem śmiał p. Inspektor Pracy zatwierdzić delegatów bez uprzedniej zgody p. L. Thomasa(?!). Pismo to było szczytem bezczelności.

Wobec takiego postawienia sprawy został spisany protokuł przez p. Inspektora Pracy. Sekretarz okręgowy z Częstochowy złożył odpowiednie oświadczenie.

Spokojnie pracujących robotników, oczekujących na załatwienie sprawy sprowokował i pchnął do walki p. L. Thomas, tak, że całkowita odpowiedzialność za strajk spada na dyrektora fabryki.

Treścią pism wystosowanych do p. Inspektora Pracy przez Dyrekcję Fabryki Sztucznego Jedwabiu w Myszkowie, oraz panującymi tam stosunkami winno zainteresować się Min. Opieki Społecznej i ukrócić tupet i samowolę, gdyż zarządzenia wydane przez Inspekcję Pracy, nie są wykonywane.

O godz. 13-ej, po złożeniu sprawozdania przez delegatów z odbytej konferencji, robotnicy jednomyślnie proklamowali strajk.

Strajkiem objętych jest 500 robotników, w tym przeszło 200 kobiet.

Spaliła się wieś Gnojnice

W środę w południe w gromadzie Gnojnice pow. jaworowskiego wybuchł olbrzymi pożar, który strawił niemal całą wieś. Spłonęło przeszło sto budynków mieszkalnych i gospodarskich. Szkody obliczane są na około 80 tys. złotych. Po godz. 18-ej przybył na miejsce pożaru p. wojewoda lwowski Biłyk w towarzystwie starosty powiatowego. Przyczyna pożaru na razie nieustalona. Dochodzenie w toku.

Walka z anarchią

na drogach publicznych

P. Prezes Rady Ministrów, jako minister Spraw Wewnętrznych wydał do wszystkich wojewodów i starostów następujący okólnik w sprawie ruchu na drogach:

Pomimo mego zarządzenia z dn. 17 września r. ub. wykroczenia przeciwko przepisom o ruchu na drogach trwają w dalszym ciągu i nie są dość energicznie zwalczane. Oprócz wykroczeń, popełnianych przez używających drogi, którzy z reguły przepisów o ruchu nie przestrzegają, powodując tym ciągłe wypadki, szczególnie częste są wybryki nieletnich, którzy przejeżdżających, zwłaszcza samochodami obrzucają kamieniami, rozsypując szkło, gwoździe i t. p., powodując niebezpieczeństwo dla zdrowia jadących oraz uszkodzenia pojazdów.

Ten stan rzeczy bezwzględnie nadal tolerowany być nie może. Przypominając zatem zarządzenie moje z nd. 17 września r. ub. i przytoczone w nim zarządzenia poprzednie, polecam z całym naciskiem przystąpić do energicznej **walki z anarchią na drogach publicznych.** W stosunku do wykraczających należy z całą surowością stosować kary przewidziane w ustawie o przepisach porządkowych na drogach publicznych, szczególniej w tych przypadkach, gdy przepisy przekraczane są świadomie.

O ile chodzi o wybryki nieletnich, należy pociągnąć do odpowiedzialności za brak dozoru ich rodziców czy opiekunów. Przypominam również o przepisach porządkowych na drogach publicznych o odpowiedzialności majątkowej rodziców i służbodawców za nieletnie dzieci i służbę do lat 14, oraz o odpowiedzialności wsi, osad i miast, na których terenie dokonano szkody przez niewykrytych sprawców z pośród ludności miejscowej.

W zakończeniu minister poleca, aby szczególny nacisk położyć na szybkie załatwienie spraw karnych przy wykroczeniach przeciwko przepisom o ruchu. Sprawy takie winny być załatwiane bez żadnej zwłoki i traktowane jako bardzo pilne.

Uroczystości żałobne

Z całego kraju oraz z zagranicy nadeszły w środę wiadomości o obchodach żałobnych w drugą rocznicę zgonu marszałka Piłsudskiego.

W stolicy odbył się szereg obchodów uroczystych, a o godz. 20 m. 42 na sygnał, dany przez dzwony kościelne i syreny fabryczne, zapowiadające chwilę zgonu marszałka Piłsudskiego — zamarło tętno życia. O godzinie 20 min. 45 dzwony milkną, werble przestają grać. Cały ruch kołowy został zatrzymany. Obywatele z obnażonymi głowami, w skupieniu stanęli w ciszy. W kilkunastu miejscach stolicy zapłonęły stosy. Głęboki ten hołd trwał trzy minuty. Rozlegają się salwy armatnie, oddane przez baterię, ustawioną w parku Belwederskim.

Ze stopni pałacu Belwederskiego, po oddaniu hołdu przez zebranych marszałkowi Piłsudskiemu, odczytał rozkaz marszałka Piłsudskiego, wydany do wojska z okazji zakończenia zwycięskiej wojny, szef gabinetu ministra Spr. Wojsk. płk. Kiliński.

Tuchaczewski w niełasce

„Paris Midi" donosi, że aresztowani ostatnio w Moskwie opozycjoniści mieli podobno nawiązać kontakt z Tuchaczewskim, który miał zorientować się, że wzbudził podejrzenia i miał się zdecydować na ucieczkę z Sowietów, którą zamierzał jakoby przeprowadzić podczas wyjazdu na koronację do Londynu. Plan ucieczki Tuchaczewskiego został jednak przez Rząd sowiecki udaremniony w ten sposób, że w ostatniej chwili wycofano go ze składu delegacji, wyznaczając na jego miejsce admirała Orłowa.

„Paris Midi" zapowiada, że Tuchaczewski prawdopdobnie niezbyt długo pozostanie na swym nowym stanowisku. Jednocześnie dziennik donosi z Rygi, że przeniesiono w stan dyspozycji dowódcę leningradzkiego okręgu wojskowego gen. Korka. Oskarżają go, że nie dość energicznie zwalczał agitację opozycyjną w tym okręgu. We wtorek miały krążyć po Moskwie pogłoski, że gen. Kork został aresztowany.

Forster doradza partiom opozycyjnym

samobójstwo

GDAŃSK (PAT.). Na zebraniu stronnictwa narodowo - „socjalistycznego" w Sopotach przywódca partii w Gdańsku Forster potwierdził zapowiadane „dobrowolne" rozwiązanie stronnictwa niemiecko - narodowego, które ma w tych dniach nastąpić. Forster wyraził przy tym nadzieję, że również i pozostałe partie opozycyjne w Gdańsku pójdą za przykładem stronnictwa niemiecko - narodowego, unikając w ten sposób odpowiednich zarządzeń władz. Forster uważa za bardziej pożyteczną likwidację partyj politycznych na podstawie dobrowolnego porozumienia.

Zakończenie turnieju

szachowego

Zakończył się turniej o mistrzostwo Warszawskiego Klubu Szachowego, który jest nieoficjalnym turniejem o mistrzostwo Warszawy. Pierwszą nagrodę otrzymał zeszłoroczny zwycięzca Najdorf, olimpijczyk i zeszłoroczny mistrz Węgier, osiągając 10 i pół pkt. Drugą nagrodę zdobył Paulin Frydman, wielokrotny olimpijczyk i wicemistrz Polski, oraz b. mistrz Warszawy, mając 9 i pół pkt. Trzecia nagroda przypadła Młynkowi, który osiągnął 9 pkt. Czwartą nagrodę zdobył Kramer, olimpijczyk, b. mistrz Warszawy (8 i pół pkt.), a piątą — Henryk Friedman, olimpijczyk, b. mistrz Lwowa i zwycięzca ostatniego turnieju międzynarodowego w Wiedniu (7 i pół pkt.).

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

ZOBACZYMY EGIPSKICH PIŁKARZY W POLSCE.

Na dzień 3 i 4 sierpnia r. b. zarząd ŁZOPN za pośrednictwem menagera Zingera zakontraktował mecze z egipską drużyną piłkarską, mistrzem Aleksandrii. Egzotyczni goście rozegrają w pierwszym dniu mecz piłkarski z reprezentacją Łodzi, a następnego dnia spotkają się z ligowym ŁKS-em.

WZNOWIENIE SPOTKAŃ PIŁKARSKICH WARSZAWY I ŁODZI.

Zarząd ŁOZPN zwrócił się do zarządu warszawskiego OZPN o wznowienie tradycyjnych ongiś zawodów piłkarskich między reprezentacjami Łodzi i Warszawy.

Władze piłkarskie Warszawy w zasadzie wyraziły już zgodę na rozegranie meczu. Termin jeszcze nie ustalono.

ZAKOŃCZENIE RUNDY WIOSENNEJ PIŁKARSKICH MISTRZOSTW WARSZAWY.

W stolicy zakończyła się wiosenna runda mistrzostw piłkarskich stolicy. Ostateczna punktacja klasy A przedstawia się następująco (w tabeli nie uwzględniony jest wnik meczu Bzura — Orkan, przerwanego przy stanie 1:0 dla Bzury):

Tabela grupy I-ej:

	pkt.	st. br.
1) Polonia	27	87:16
2) Orkan	17	52:33
3) Fort Bema	16	25:22
4) PWATT	15	25:26
5) Bzura	14	23:21
6) Legia	12	22:34
7) Orzeł	7	15:45
8) Zorza	2	12:64

Tabela grupy II-ej:

	pkt.	st. br.
1) Okęcie	25	46:17
2) Huragan	17	31:29
3) Warszawianka	15	29:24
4) CWS	13	27:20
5) PZL	13	26:23
6) Pogoń	13	36:33
7) AZS	10	25:36
8) Ordon	6	19:57

Cztery pierwsze kluby z każdej grupy wchodzą do ligi okręgowej. Na razie z 1-ej grupy zakwalifikowały się: Polonia, Orkan i Fort Bema, 4-ym klubem będzie PWATT lub Bzura zależnie od wyników weryfikacji meczu Bzura — Orkan.

Z 2-ej grupy zakwalifikowały się już Okęcie, Huragan, Warszawianka i CWS.

W grupie robotniczej mistrzostwa jeszcze nie są zakończone. W tabeli prowadzi Znicz, który ma największe szanse zdobycia mistrzostwa Warszawy robotniczego podokręgu. Drugie miejsce zajmuje Skra przed Gwiazdą. Jak wiadomo, podokręg robotniczy odmówił udziału w okręgowej lidze.

SPRAWA K. S. DĄB OSTATECZNIE ZLIKWIDOWANA.

Zarząd Polskiego Zw. Piłki Nożnej załatwił ostatecznie sprawę KS. Dąb. Rozpisane na żądanie okręgu śląskiego referendum z zapytaniami do okręgów czy życzą zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia dla ponownego zbadania sprawy Dębu dało wynikł negatywny. Za zwołaniem zgromadzenia opowiedziało się 59 głosów, a przeciwko 213 głosów. Kilka okręgów nie odpowiedziało mimo monitów. Temsamem walnego zgromadzenia dla sprawy Dębu nie będzie.

W wyniku przeprowadzonych dochodzeń w sprawie Dębu uchwalono odsunąć inż. Durczaka z zarządu KS Dąb od piastowania mandatów w piłkarstwie w związku z udziałem z udziałem jego w tej aferze.

ZMIANA GRANIC OKRĘGU KIELECKIEGO.

Zarząd PZPN na swem ostatniem posiedzeniu omówił sprawy związane z projektem zmiany granic dotychczasowego okręgu kieleckiego. Projekt ten obejmuje stworzenie nowego okręgu częstochowskiego, a przydzielenie podokręgu kieleckiego do podokręgu radomskiego przy Warszawskim OZPN. Wnioski te rozpatrzone będą na specjalnej komisji poczem zwołane zostanie walne zgromadzenie okręgu kieleckiego.

Kolarstwo

RUMUŃSCY KOLARZE WEZMĄ UDZIAŁ W WYŚCIGU DOOKOŁA POLSKI.

Rumuński Związek Kolarski zawiadomił Polski Związek Kolarski, że drużyna rumuńska, złożona z 4 zawodników, weźmie udział w międzynarodowym wyścigu kolarskim dookoła Polski. Definitywnie zatem na liście zgłoszeń figurują już dwa państwa.

ŻYCIE WARSZAWY

Represje za słowa prawdy

Z zebrania pocztowców

W dniu 9 b. m. odbyło się zebranie doroczne pocztowców w sali P. Przyspos. Wojskowego.

Na przeszło 1000 członków organizacji przybyło na zebranie zaledwie 160 osób. Zebraniu przewodniczył Tykwiński, prezes naczelny organizacji. Widocznie zarząd związku pocztowców nie cieszy się zbytnią sympatją wśród swych członków, skoro na tak duże koło przybyła taka mała liczba zainteresowanych. Że istotnie taki stan niezadowolenia istnieje, świadczyć może fakt, iż mówcy w ostrych słowach rzeczowej krytyki zdemaskowali niepopularnych „działaczy", odgrywających podwójną rolę i komulujących synekury w przeróżnych związkach i radach nadzorczych.

Dowiadujemy się, że działacze ze związku pocztowców potrafią, oprócz instalizowania się na intratnych posadkach, nie zapominać i o tych członkach, których wystąpienia, aczkolwiek słuszne, mogą im zaszkodzić. Za wystąpienie na zebraniu ze słowami krytyki został jeden z mówców, dawny prezes Koła i wieloletni obrońca dyscyplinarny, Kochański, przeniesiony do urzędu Radziejów. Podobne represje spotkały 5 innych członków, krytykujących Związek w Toruniu. Cóż na to Związek? Jaką zamierza przeprowadzić interwencję i jak wygląda właściwe oblicze pp. Tykwińskich i Świderskich ze szkoły machiawelskiej osławionego Stangreciaka, b. posła BBWR.?

Inspektorzy pracy

a godziny handlu

Zostało wydane zarządzenie dla Inspektorów Pracy w sprawie zwiększenia kontroli nad przedsiębiorstwami handlowymi. Chodzi o skontrolowanie, czy takie przedsiębiorstwa zatrudniające personel nie zmuszają do pracy ponad ilość godzin, przewidzianych w ustawie. W wypadku ujawnienia wykroczenia są sporządzane protokuły i przekazywane do starostw celem ukarania winnych.

Zastąpienie dzwonków ręcznych

w bramach, elektrycznymi

Zgodnie z rozporządzeniem p. komisarza rządu o otwieraniu i zamykaniu bram wejściowych do nieruchomości, przy każdej bramie musi znajdować się dzwonek.

W związku z akcją prowadzoną przez władze administracyjne zwalczania hałasów w porze nocnej w stolicy, władze te przystąpiły do akcji zmierzającej do zamiany dzwonków ręcznych, znajdujących się w nieruchomościach szczególnie na peryferjach ,na dzwonki elektryczne. W domach, w których niema elektryczności, należy zakładać dzwonki przy pomocy baterji.

W interesie przeto właścicieli domów leży dokonanie tej zmiany, by nie narazić się na sporządzanie protokułów i wynikające z tego przykre konsekwencje.

Omawiana akcja jest tymbardziej konieczna, iż latem przy otwartych oknach używanie dzwonków ręcznych budzi ze snu lokatorów całego domu.

Koń mniejszy od psa

W Ogrodzie Zoologicznym w Warszawie urodził się kucyk szotlandzki. Z pośród dziesięciu urodzonych dotychczas w Zoo, jest on najmniejszy, albowiem ma w tej chwili 50 cm. wzrostu, jest więc nieco większy od foxteriera. Nowonarodzony znajdzie sią w zagrodzie dostępnej dla publiczności za tydzień i stanowić będzie nielada atrakcję naszego Zoo.

Od 22 b.m. z Warszawy do Grodziska i Otwocka

w 36 minut

W ruchu pociągów podmiejskich warszawskiego węzła kolejowego trakcji elektrycznej zajdą od 22 b. m. następujące zmiany: między Warszawą Główną i Grodziskiem będzie w ruchu 12 par, między Warszawą Główną i Pruszkowem 14 par pociągów dziennie, a między Warszawą Główną i Otwockiem 25 par codziennie i 3 pary świąteczne trakcji elektrycznej.

W porównaniu z obecnym czasem jazdy pociągów trakcji parowej ,czas jazdy tych pociągów będzie skrócony, a mianowicie: między Warszawą i Grodziskiem o 12 minut, w kierunku odwrotnym o 13 minut, między Warszawą i Pruszkowem o 7 minut, w kierunku odwrotnym o 8 minut ,wreszcie między Warszawą i Otwockiem w obydwóch kierunkach po 19 minut.

W ten sposób przejazd z Warszawy do Grodziska będzie trwał 36 minut, z Warszawy do Otwocką również 36 minut, z Warszawy do Pruszkowa 21 minut (razem z postojami)

Komunikat

dla dzielnic partyjnych, Zw. Zawodowych, Organizacyj sportowych, oświatowych i t. d.

Warsz. Okręg. Kom. Rob. PPS i Rada Zawodowa m. Warszawy organizują w dniu 23 b. m. (niedziela) o godz. 10.30 rano w sali „Wielkiej Rewii", Karowa 18, odczyt zbiorowy:

„WALCZĄCA HISZPANIA".

Referować będą tow. tow. Ant. Zdanowski i Wiktor Alter, którzy w tych dniach powrócili z Hiszpanii, po dłuższym tam pobycie w różnych miejscowościach.

Karty wstępu dla członków zamawiać należy w Sekretariacie W. OKR PPS, ul. Długa 21, tel. 11-92-70 w godz. 13-ta — 20-ta do dnia 17 maja. Na podstawie tych zgłoszeń zostaną rozdzielone karty wstępu w dniu 18 maja.

Kolejka do Wilanowa

Wobec zbliżającego się okresu wyprowadzenia kolejki wilanowskiej z granic Warszawy, mieszkańcy okolic podwarszawskich na linii Warszawa — Chylice występują przeciw tej decyzji. Pozbawienie tych okolic komunikacji kolejowej jest niebezpieczne i szkodliwe. Sprawa będzie w tych dniach ostatecznie zrewidowana. Nie jest wykluczona szybka motoryzacja tej kolejki.

Znikną wędki

z dachów

W żadnym epropejskim mieście nie są tolerowane tego typu anteny, jakie spotykamy w Warszawie. Sterczące z dachów wędki krzywe i szpetne nie są nigdzie dopuszczalne. Jak dowiadujemy się, opracowywane są przepisy o antenach. Praktyka wykazała, iż najbardziej dobre z punktu widzenia odbioru radiowego i estetyki są anteny zbiorowe przymocowane do jednego masztu, ekranowane i przeprowadzone do mieszkań w murze.

74.000 aparatów telefonicznych w Warszawie

W kwietniu r. b. założono w Warszawie aparaty 647 nowym abonentom, dzięki czemu na 1 maja r. b. Warszawa liczyła ogółem 61.180 abonentów, dysponujących 74,006 auaratami.

Kronika Organizacyjna

PIĄTEK.

W piątek, dn. 14 b. m. o godz. 7 wiecz. na niżej podanych dzielnicach odbędą się zebrania organizacyjne dla członków Partii, na których zostanie złożone sprawozdanie z Rady Naczelnej PPS.

Dz. *Wola-Czyste*—Wolska 44; ref. tow. A. Zdanowski.

Dz. *Jerozolima* — Chłodna 30; ref. tow. Z. Zaremba.

Dz. *„Marymont - Żoliborz"*—Krasińskiego 10; ref. tow. A. Próchnik.

Dz. *Starówka* — Długa 21 m. 8.

Dz. *Praga* — Brukowa 35 m. 14.

Dz. *Grochów* — Dobrowoja 4 m. 1 róg Modrzewiowej.

Dz. *Powiśle* — Czerwonego Krzyża 20; ref. tow. Misiorowski.

Dz. *Czerniaków*—Nowosielecka 1; ref. tow. St. Garlicki.

Dz. *Mokotów*—Racławicka 4; ref. tow. St. Benkiel.

Dz. *Rakowiec* — Pruszkowska 6; ref. tow. B. Dratwa.

Dz. *Ochota* — Grójecka 94; ref. tow. W. Piontek.

Dz. *Powązki* — Kacza 7; ref. tow. Wituła n. t. *„Zw. zawodowe a Partie polityczne"*.

Dz. *Annopol - N. Bródno* — Białołęcka 51; ref. tow. M. Praski n. t. *„Dyktatury w ostatnich czterech wiekach"*.

Dz. *Elsnerów* — Szosa Radzymińska, dom Ferenca; ref. tow. Szlakowski.

Nasza Rubryka

INTELIGENTNY długoletni restaurator, inwalida obrońca Lwowa, podoficer rezerwy, poszukuje zajęcia, administratora, magazyniera, kontrolera, markiera, portiera, windowego, nadzorcy i t. p., referencje zabezpieczenie.

Łaskawe zgłoszenia „Reprezentacyjny", Warszawa, Warecka 12 m. 31.

KAWALER uczciwy poszukuje jakiejkolwiek pracy, wymagania skromne, kaucja, referencje. Oferty do redakcji pod „Zdolny".

MŁODA PANNA lat 18 poszukuje pracy, najchętniej do sklepu. Oferty składać do Administracji „Robotnika" dla B. K.

MŁODY CZŁOWIEK, po wojsku. Pracowity i uczciwy. 6 kl. gimn. Prosi o pracę. Łaskawe oferty do Redakcji dla „Tadeusza".

TECHNIK - ELEKTRYK, lat 25, poszukuję praktyki, m. Łuniniec, dom kol. 70, Piotr Skrobot.

Niewłaściwi ludzie na niewłaściwych miejscach

Piszą nam z Zagłębia Dąbrowskiego:

Kilkakrotnie poruszano w prasie zagłębiowskiej, że ogólny wynik akcji pomocy zimowej w Zagłębiu — poza świadczeniami Świata Pracy — nie był zbyt pomyślny.

Sprawę tę omówimy w jednym z najbliższych numerów; narazie musimy stwierdzić, że powołanie—według utartych metod — na stanowisko przewodniczącego Miejskiego Obywatelskiego Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym prezydenta miasta, p. Kaczkowskiego, nie mogło wpłynąć dodatnio na ofiarność społeczeństwa.

P. Kaczkowski bowiem **nie cieszy się zaufaniem ludności.**

Ludność Zagłębia zbyt dobrze pamięta, jak to p. Kaczkowski—w okresie, kiedy Kasy Chorych całkowicie zaprzestały wysyłania ludzi naprawdę chorych do „leczenia klimatycznego", korzystał z takiego leczenia, wraz z rodziną: tak się jakoś cudownie złożyło, że obydwoje państwo Kaczkowscy zostali wtedy wysłani do Zakopanego—i to akurat w okresie świąt Bożego Narodzenia!...

Ludność Zagłębia wie również, ile to pensyj i dodatków kumuluje w swych rękach p. prezydent Kaczkowski (i to wszystko z funduszów publicznych!).

To nie jest tytuł do chwały...

OGŁOSZENIA DROBNE

PORCELANĘ starą, nowoczesną kryształy, marmury, majoliki i t. d. reperuje, dorabia brakujące części bez śladu. „Diana", Jasna 22 — 7, tel. 6-94-45.

Kalkulacja mąki

Przeciw półhurtowi

Jak wiadomo władze Komisariatu Rządu, przeprowadzając kalkulację cen mąki, biorą pod uwagę rozpiętość pomiędzy ceną mąki w młynie a detalem. Rozpiętość ta wynosi 15 proc., przy czym pozostawia się 5 proc. dla półhurtownika i 10 proc. dla detalisty. W szeregu miejscowości na prowincji starostowie odmawiają przyznania 5 proc. dla półhurtu. O ile chodzi o ośrodki przemysłowe, które pokrywają zapotrzebowanie swego rynku w małym stopniu, rola półhurtownika jest zrozumiała. Zwłaszcza chodziłoby w danym wypadku o Zagłębie, gdzie ta sprawa jest wyjątkowo aktualna.

Wypadki doby ubiegłej

ZDERZENIE WOZU Z TRAMWAJEM.

Przy zbiegu ul. Towarowej i Srebrnej, nastąpiło zderzenie pociągu tramwajowego z wozem, naładowanym bańkami z mlekiem. Wskutek zderzenia, wóz został wywrócony. Powożący i właściciel Józef Stawicki, zdołał w porę zeskoczyć, żona zaś jego, Jadwiga, została przygnieciona przez wóz. Ogólnie potłuczoną mąż przewiózł na stację Pogotowia. Wóz częściowo uszkodzony.

GDY ŻONA CHCE ZMIENIĆ MĘŻA...

31-letnia Eugenia Dywanowska, po 10-letnim pożyciu małżeńskim, doszła do przekonania, że mąż jej, Kazimierz, przestał być interesującym, wobec czego najwyższy czas rozejść się z nim i wyszukać sobie innego. Z zamiarami swymi, zwierzyła się mężowi. Gdy jednak ten ostatni oświadczył kategorycznie, że nie chce słyszeć o żadnym rozwodzie, wówczas w przystępie silnego zdenerwowania niewiasta rzuciła się na małżonka, pobiła go i podrapała. Dywanowski zgłosił się do ambulatorium filii Pogotowia, gdzie lekarz udzielił mu pomocy, stwierdzając potłuczenie i podrapanie twarzy i lewej ręki.

PRZEJECHANA PRZEZ ROWER.

Na moście Poniatowskiego, została przejechana przez rower 28-letnia Natalia Adamska, robotnica. Ranną w głowę opatrzyło Pogotowie i przewiozło do domu.

NAGŁE ZASŁABNIĘCIE DOROŻKARZA.

Na rogu Nalewek i Franciszkańskiej zasłabł i stracił przytomność dorożkarz, 42-letni Jakób Kuszer. Nieprzytomnego i w stanie ciężkim, Pogotowie przewiozło do szpitala na Czystem.

NIEBEZPIECZNA PRACA KOLEJARZY.

Na stacji Sierpc, w czasie pracy przy manewrowaniu wagonów, doznał zgniecenia prawej ręki zderzakami wagonów 47-letni Franciszek Lewandowski, hamulcowy. Nieszczęśliwego przewieziono do Warszawy i umieszczono w szpitalu Przemienienia Pańskiego.

— Na stacji Warszawa - Praga, 48-l. zwrotniczy, Adam Lendzion, został potrącony przez pociąg i doznał potłuczenia prawego przedramienia i uda. Nieszczęśliwego opatrzyło Pogotowie i przewiozło do domu.

Czasowa zmiana trasy autobusów linii „C"

W związku z przeprowadzanymi robotami brukarskimi i usuwaniem szyn na ul. Bagno, autobusy linii „C" (pl. Muranowski — dworzec Główny), kierowane są czasowo z pl. Grzybowskiego ul. Prózną, Zielną, Świętokrzyską — do Wielkiej — na dworzec Główny i z powrotem tą samą drogą.

Co grają w teatrach?

TEATR WIELKI. Dziś wznowiona z wielkim powodzeniem opera komiczna J. Offenbacha „Orfeusz w piekle"

TEATR NARODOWY: Dziś komedia Shawa „Korsarz i Lady" z Ćwiklińską i Węgrzynem w rolach tytułowych.

TEATR POLSKI: Dziś przedstawienie „Wiśniowego sadu" Czechowa.

TEATR NOWY: Dziś komedia Marii Pawlikowskiej „Nagroda literacka".

TEATR MAŁY: Gra nową komedię A. Cwojdzińskiego p. t. „Freuda Teoria Snów".

TEATR LETNI. Dziś komedia „Adam i Ewa".

TEATR KAMERALNY: Dziś sztuka Jana Vaszary „Małżeństwo".

TEATR MALICKIEJ daje co wieczór wesołą komedię „Mała Kitty i wielka polityka".

CYRULIK WARSZAWSKI: Dziś rewia „Słońce w Cyruliku" z H. Ordonówną, Lawińskim i Zniczem na czele zespołu.

TEATR ROZMAITOŚCI: Dziś „Wesoły Emil".

TEATR „WIELKA REWIA" (Karowa 18). Przedstawienie zawieszone na okres prób do nowej komedii muzycznej p. t. „Podwójne życie panny Leny" w inscenizacji Kazimierza Krukowskiego. W rolach głównych Lena Żelichowska i Al. Żabczyński. Premie w sobotę dnia 15 b. m.

STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY. Dziś przy ul. Młynarskiej 2 „Gołębie serca".

TEATR LUDOWY (Obożna 1/3) Codziennie „Wesele Kujawskie".

ŻYDOWSKI TEATR REPREZENTACYJNY (Nowości Bielańska 5): Dziś „Na warszawskim jarmarku".

ARTUR SCHNABEL W FILHARMONII. Słynny pianista Artur Schnabel, niezrównany interpretator utworów Beethovena, grać będzie w nadchodzący piątek w Filharmonii Warszawskiej. Występ Schnabla wywołał niezwykłe zainteresowanie wśród licznych sfer melomanów i zwolenników jego talentu.

ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19). W piątek, sobotę i niedzielę o godz. 20-ej świetna komedia Gogola „Cżenek" z Gulanicką, Orłowem i Sikiewiczem.

Popołudniówki świąteczne

W obydwa dni świąteczne, w niedzielę i poniedziałek, ukaże się w teatrze Polskim o godz. 3.30 po poł. znakomita, wesoła komedia G. B. Shaw'a „Pygmalion".

W teatrze Małym w niedzielę i w poniedziałek o godz. 3.30 po poł. dana będzie piękna sztuka J. Iwaszkiewicza „Lato w Nohant".

Arcydzieło Fredry „Pan Jowialski" ukaże się w niedzielę i poniedziałek o godz. 3.30 pop. z Solskim, Węgrzynem i Zelwerowiczem na czele w teatrze Narodowym.

„Jutro niedziela" grana będzie w teatrze Letnim w niedzielę i poniedziałek o godz 4 pop. z Brzezińską, Fertnerem, Grabowskim i Warneckim na czele.

Co wyświetlają Kina?

ADRIA: „Nev-York-San Francisco".
APOLLO: „Kłopoty sportowca" i „Łowca przygód".
ANTINEA: „Czarne róże" i „Sztandar wolności".
AMOR: „Panowie w cylindrach" i „Gabinet figur wojskowych".
AKRON: „Hotel Savoy 217" i „Pat i Patachon".
AS: „Bohaterowie Sybiru".
ANTINEA: „Bohaterowie Sybiru" i „Na dnie morza".
BAŁTYK: „Dama kameliowa".
BIS: „Senorita w masce" i „Dzisiejsze czasy".
CZARY: „Matura".
CAPITOL: „Władca podwodnego świata".
CASINO: „Ty co w Ostrej Bramie"
COLOSSEUM: „Droga do Rio".
ELITE: „Mam 19 lat" i „Ostatni poganin".
EUROPA: „Zabronione szczęście".
FAMA: „Nicpoń".
FLORIDA: „Rose Marie" i „Cowboy bohater".
FORUM: „Suzy" i „Pięcioraczki".
FILHARMONIA: „Urwisy" z Pat i Patachem.
GDYNIA: „Kochany łobuz".
GLORJA: „Syn admirała" i „Chiński słowik".
HOLLYWOOD: „Płomienne serca".
HELIOS: „Amerykańska awantura".
ITALIA: „Król kobiet".
IMPERIAL: „Cienie przeszłości" i „Kobieta i brylant".
KOMETA: „Płomienne serca".

Kino-Teatr KOMETA
ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.
Wspaniały epos bohaterstwa, poświęcenia i ofiarnej miłości
„Płomienne serca"
arcydzieło polskiej kinematografii
Na scenie REWIA

LOS: „Ada to nie wypada".
MASKA: „Mały lord" i „Pieśń miłości".
MARS: „Romeo i Julia".
MEWA: „Żółty skarb" i „Armia Ewy".
MAJESTIC: „San Francisco".

MAJESTIC p. 4
SANFRANCISCO
J. Mac Donald-Clark Gable
75 gr. 1 zł.
Dozwol. od 12 lat

NOWA TOMBOLA: „Caranga" i „Fortancerka".
MUCHA: „Straszny dwór".
MIEJSKI: „Noc przed bitwą".

MIEJSKI pocz. 6—8—10 święta 4-6-8-10
NOC PRZED BITWĄ
w roli tyt. ANNABELLA
Bilety ulg. za wyj. premier, sobót i świąt I miejsca 50 gr.

OKO PRASKIE: „Załoga" i „Miłosne niespodzianki".
PAN: „Dorożkarz nr. 13".
PETIT TRIANON: „Ich troje" i „Skowronek" z M. Eggerth.
POPULARNY: „Czarny anioł" i rewia.
PROMIEŃ: „Pod dwiema flagami".
PRAGA: „Piekło Chin" i „Brygada śmiałych".
RAJ: „Czarownica".
RIALTO: „Od wtorku do czwartku".
RENA: „Cyrk na okręcie".
RIVIERA: „Czarny hrabia" z Pat i Patachem.
ROMA: „Krew na morzu".
ROXY: „Czarny hrabia" (Pat i Patachon).
SOKÓŁ: „Moskwa — Szanghaj" i „Teatr przyjechał".
SORRENTO: „Nowe przygody Tarzana".
STYLOWY: „Klub kobiet".
ŚWIT: „Moja gwiazdeczka" z Shirley Temple.
ŚWIATOWID: „Maroko".
STUDIO: „Zwyciężyły kobiety".
SFINKS: „Droga do sławy".
TON: „Romeo i Julia".
UCIECHA: „Ucieczka Tarzana".
UNIA: „Rok 2.000" i rewia.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.